

opinia veche

● Anul XXXIX ● 2011 ● 12 - 18 martie 2012 ● Nr. 423 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

Decît să duc tava la București,
prefer să fiu vedetă la mine acasă

interviu cu actorul și regizorul
de teatru Toma Hoge

● datorită vrăjilor tale
reușești să dai viață unui
personaj

paginile 8 - 9

EDITORIAL

-25%+15%=0

Dacă acum doi ani cerul se prăbusea aproape la propriu peste capetele bugetarilor, acum pare că răsare soarele, de unde nu ar fi așteptat nimeni curcubeul. Ceea ce nici profesorii, nici pensionarii n-au putut aduce înapoi prin firave proteste în stradă, **Traian Băsescu** promite că va repune pe masă. Să fie un semn de însănătoșire a economiei făgăduința că salariile tăiate cu 25% în 2010 se vor majora cu 15% în vara lui 2012 sau să fie doar cîntecul de lebadă al unui președinte popular, care a pierdut tot?

La această întrebare este lesne de răspuns și pentru cei fără prea multe cunoștințe în domeniul economic. Conducătorul nostru se pare că își joacă ultimele cărți fără măcar vreo umbră de discernămint sau consecvență: dacă în ianuarie anul curent **Traian Băsescu** îi ironiza pe reprezentanții coaliției care începeau să vorbească despre creșterea veniturilor bugetarilor în 2012, acum iese la rampă cu asigurarea că pînă la sfîrșitul anului nivelul salariilor va reveni la cel pe care îl aveau oamenii cînd acesta a preluat puterea. Cu alte cuvinte, dacă în urmă cu trei luni, președintele nu a indentificat nici un loc în buget de unde s-ar putea tăia pentru creșterea lefurilor, acum se pare că ar fi crescut peste noapte un potențial de redresare a economiei care ar putea fi ras pentru a înapoia fărîmele smulse oamenilor. Însă această creștere economică a fost în 2011 doar de 2,5%, iar în 2012 se aproximează a nu depăși 2%. Mai mult, ultimul **Raport** asupra **Inflației** ne arată că o mărire a salariilor nu este justificată de o reală creștere în productivitate. La toate acestea se mai adaugă și o serie de datorii legate de cheltuielile privind datoria publică care se apreciază a se apropia de valoarea de 40% din PIB. Oricum, există un plafon stabilit pentru cheltuielile de personal din PIB, care, în mod normal, nu poate fi depășit. Ca să nu mai spunem că încredințarea Domniei Sale nu este în concordanță nici cu **Legea Responsabilității Fiscale**, care spune că înainte cu șase luni de alegeri nu se fac majorări de salarii. Toate acestea avute în vedere, aproape că orice abur de speranță se sublimează în răsufierea stării de fapt.

Nu, nu credem nici în ce a spus domnul **Victor Ponta**, cum că dacă „s-ar opri din furat mașinăria PDL” am avea salarii cu 40% mai mari. Considerăm însă că aceste promisiuni ale lui **Traian Băsescu** nu sînt numai deșarte și nici nu vînd doar iluzii. Batjocoresc încă o dată un segment din populație (eterogen, în esență) care deja a primit o lovitură sub centură cînd nimănui nu-i era ușor. Nu socotim că ei mai pot fi ademiniți cu promisiuni, mai ales că pot lesne anticipa că o eventuală îndeplinire a angajamentelor s-ar fi lăsat tot cu o crempoțire a aceleiași bucăți de cașcaval, cel mai probabil, imediat după alegeri. Premierul recent numit, **Mihai Răzvan Ungureanu**, s-a arătat sceptic și, doar tangential a vorbit despre o posibilă reducere a **CAS** ca unică veste bună pentru cei care nu au fost nici măcar avertizați că vor rămîne fără un sfert din lefuri.

Domnule președinte, profesorii noștri se mulțumesc cu puțin. Drept dovadă că lovitură celor 25% le-a luat rapid piuitul. Nu le dați ceea ce au uitat c-au avut vreodată. Cei ce și-au tăiat din carne de dragul meseriei lor o vor face și în continuare. Fiindcă pentru cei care nu mai așteaptă nimic, curcubeul care răsare după ninsoare este semn rău.

Laura PĂULEȚ

Politehnica repetă și alegerile pentru Senat

● conducerea Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași nu a respectat principiul votului universal stipulat în Legea Educației ● reprezentanții Ministerului Educației susțin că reluarea tuturor scrutinurilor este una normală în contextul refacerii alegerilor pentru funcția de rector

Se va modifica și metodologia de votare

DOSAR

Noi orizonturi

Europa își pregătește catedrele pentru profesorii români

Universitățile din Iași nu fac schimburi doar de studenți. Prin același program de mobilități Erasmus Life Learning Program și cadrele didactice pot pleca la instituțiile de învățămînt superior partenere din Europa pentru a le putea preda tinerilor. Însă, deși finanțarea este departe de a fi suficientă pentru a rămîne cu bani de suveniruri, cadrele didactice nu vin acasă cu mîinile în buzunar. Universitățile se aleg cu mult rîvnita vizibilitate internațională, iar, pentru studenții din România, profesorii vin cu tolba plină de experiență, noutăți și cît mai multe xerox-uri și poze posibile.

pagina 5

Actualitate

La Universitatea „Cuza”
s-au ales prorectorii

● dintre cei șapte nou-numiți,
patru se află la al doilea mandat
● trei dintre aceștia vor deține
aceeași funcție

pagina 2

Tabletă

Pierduți pe harta
educației

● ce facem în cazul în care școala
de cartier este cunoscută ca una
slabă?

● prea ni s-a pus inechivoc și cu
patos pumnul legii în gură

pagina 6

Reportaj

Vînzătorii de cauze din
parcul reginei

● în Hyde Park din centrul
Londrei, vorbitorii în public
devin vînzători ai propriilor
idealuri

● pentru ei e mai mult decît un
hobby, e un ritual pe care îl
respectă cu sfințenie în fiecare
duminică

pagina 11

Dezbatere

Puțin cîte puțin, cîștigă
tot Putin

● despre alegerile din Rusia au
comentat jurnaliștii Victoria
Vioară și Adrian Cochino

pagina 13

opinia veche

este editată de studenți ai
Departamentului de
Jurnalism și Științe ale
Comunicării și se adresează
exclusiv mediului academic.

În coloană,
adunarea

Harry Potter în Sala Pașilor Pierduți

Ediția a IX-a a **Balului Mascat** organizat de **Asociația Studenților Francofoni din Iași (ASFI)** va avea loc anul acesta joi, 22 martie, în **Sala Pașilor Pierduți**. Dacă anul trecut tematica a fost basmul, de data aceasta studenții se vor costuma în personaje celebre de film.

La fel ca și la ediția din 2011, tinerii din **ASFI** au rezervat întreaga **Sală a Pașilor Pierduți**, pentru a nu fi probleme cu spațiul. „Dacă anul trecut am avut 800 de participanți, acum ne așteptăm să vină cel puțin 1000 de oameni”, a declarat **Andreea Rusu**, coordonatorul proiectului. Ca de obicei, vor fi premiate cele mai frumoase costume la cele cinci categorii: cel mai bun personaj feminin pozitiv și negativ, cel mai bun personaj masculin pozitiv și negativ și cuplul serii. „Oricine vrea să se înscrie la concurs e binevenit. Va fi invitată și trupa Dance Energy, care va asigura un scurt moment de dans la începutul serii”, a adăugat **Andreea Rusu**. Balul începe la ora 20.00 și după ora 24.00 studenții sînt invitați la *after party* în **Dublin**.

În săptămîna balului, trupa de teatru **ASFI** va juca scenele pe scările universității din filmele „Cei trei muschetari”, „Titanic”, „Harry Potter”, „Sunetul muzicii” și „Pirații din Caraibe” iar, cu o zi înainte de eveniment, tramvaiul de epocă va circula între **Triumf** și **Carrefour Felicia**, cu opriri la **Universitate** și în **Piața Unirii**, promovînd balul mascat.

Ioan STOLERU

Cei 18 ani din închisoare

Pe 8 martie membrii **Asociației Studenților Creștini Ortodocși Români (ASCOR)** din **Iași** au organizat conferința cu tema „Bucuriile suferinței”, începînd cu ora 18.00, în **Aula Magna „Mihai Eminescu”** a **Universității „Alexandru Ioan Cuza”**. Invitații aceștia au fost **Grigore Caraza**, unul dintre cei 56 deținuți politici, supraviețuitori ai „reeducării” din închisoarea **Aiud**, prof. univ. dr. **Petru Ursache** și scriitorul **Adrian Alui-Gheorghe**.

Pe parcursul celor două ore cit a durat manifestarea, s-a realizat o prezentare a celei de-a patra ediții a cărții memorialistice „Aiud înșirgerat”, scrise de **Grigore Caraza** despre perioada celor 18 ani petrecuți în închisoare. Acesta a hotărît să-și distribuie volumul gratuit studenților, gest pe care **Petru Ursache** l-a justificat spunînd că „tinerii zilelor de azi trebuie să afle despre această pată neagră, despre mutilarea sufletelor în închisorile comuniste. Supraviețuitorii sînt istoria înșăși și poate fi scrisă numai din amănuntele pe care le-au lăsat cei care le-au trăit”.

În a doua parte a conferinței, **Grigore Caraza** a recitat versuri scrise de **Radu Gyr** și **Nechifor Crainic**, pe parcursul detenției de la închisoarea din **Aiud**.

Cu aceasta manifestare s-a deschis seria de conferințe „Hristos a înviat! Bucurați-vă!” organizate de **ASCOR** cu prilejul **Postului Paștelui**.

Giorgiana AȘTEFANEI

Sfatul celor șapte

La Universitatea „Cuza” s-au ales prorectorii

● în mandatul viitor va funcționa un nou prorectorat pentru organizarea și dezvoltarea sistemului informațional, evaluarea activităților și a personalului

În urma ședinței **Senatului Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași**, care s-a desfășurat pe 8 martie, prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul **UAIC** a numit prorectorii institutiei de învățămînt superior pentru următorii patru ani. Dintre cei șapte nou-numiți, patru dintre ei se află la al doilea mandat de prorector, iar dintre aceștia, trei vor deține aceeași funcție.

Fată de mandatul din 2008-2012, din acest an, **UAIC** are un nou post de prorector „pentru organizarea și dezvoltarea sistemului informațional, evaluarea activităților și a personalului” la a cărui conducere se va afla prof. univ. dr. **Cătălin Tănase**, directorul **Grădinii Botanice**. În același timp, prof. univ. dr. **Ovidiu-Gabriel Iancu** a fost numit în funcția de prorector responsabil cu „programele de

masterat și studii doctorale”. În mandatul anterior, această funcție a fost deținută de prof. univ. dr. **Gheorghe Iacob**, care se ocupă acum de „programele de licență și activități de formare a personalului didactic din învățămîntul preuniversitar”. Cel de-al treilea prorector nou în **Consiliul de administrație al UAIC** este prof. univ. dr. **Dumitru Luca**, fostul decan al **Facultății de Fizică** care se va fi responsabil de „programele de cercetare științifică și transfer de cunoștințe”, post ocupat în ultimii patru ani de prof. univ. dr. **Gheorghe Popa**.

Aceeași echipă, confirmată

„Noul prorectorat a fost creat pentru a sistematiza toate acțiunile pe

Sala Senat și-a păstrat mulți dintre membri

care le coordona înainte cancelarul general. Așadar, tot ceea ce înseamnă angajări, transferuri și alte activități ce includ resursa umană a universității vor fi preluate și coordonate de prof. univ. dr. **Cătălin Tănase**. Celelalte posturi de prorector au fost repartizate ținînd cont de faptul că am lucrat ca echipă în mandatul trecut, ne-am susținut reciproc și am obținut rezultate bune. Nici nu m-am gândit că nu voi continua cu aceeași prorectori cu care mi-am început mandatul de rector al universității”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul **UAIC**.

În actuala structură există și trei prorectori care își vor păstra funcțiile

pe care le aveau și în mandatul anterior: prof. univ. dr. pr. **Gheorghe Popa**, prof.univ.dr. **Henri Luchian** și prof. univ. dr. **Carmen Crețu**, care au condus prorectoratul „pentru strategie, dezvoltare instituțională și managementul calității”, respectiv „pentru relații internaționale și parteneriate de studii și cercetare” și „pentru activități studențești și parteneriate cu mediul economic și sectorul public”.

Pe 29 februarie, **Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului** l-a confirmat în funcția de rector al **UAIC** pe prof. univ. dr. **Vasile Ișan**.

Laura-Elena BEJINARIU

Aglomeratie la negociat de cariere

● la ediția de anul acesta, din cele aproximative 20 de universități participante, șase oferă admitere pe loc

Joi, 22 martie, se va desfășura la **Iași** a X-a ediție a **Tîrgului Internațional de Universități – Romanian International University Fair (RIUF)**, organizat de **Grupul EDUCATIVĂ**. Evenimentul va avea loc la **Hotelul Unirea** și se adresează în principal elevilor și studenților care vor să studieze în străinătate. Cei interesați se pot informa și pot primi răspunsuri cu privire la posibilitățile de studiu în țările universităților participante și în ceea ce privește problemele individuale din orice moment al procesului de aplicare. Deasemenea, pot primi informații referitoare la sursele de finanțare pentru programele de studii universitare și post-universitare.

În SUA sau Marea Britanie

La ediția de anul acesta, din cele aproximative 20 de universități participante, șase oferă programul **Spot Admissions** (n.red.: admiteri pe loc), astfel că elevii și studenții din ani terminali pot afla pe loc dacă au fost primiți la universitatea pentru care au aplicat atunci. Pentru aceasta, candidatul trebuie să verifice pe site-ul organizatorului (www.riuf.ro) ca-

re instituții de învățămînt superior fac parte din acest program și să descarce pachetul de aplicație aferent. Organizatorii atenționează viitorii candidați să verifice lista cu documentele necesare pentru interviu la fiecare universitate în parte. „Pavilionul universităților de top s-a mărit, astfel participă mai multe unități de învățămînt superior din țări precum Statele Unite și Marea Britanie și sînt din ce în ce mai multe universități din Germania. Tot în cadrul sesiunii, candidații vor primi suport și vor fi ghidați pe toți pașii de admitere și vor primi răspuns la orice întrebare pe care o au, pe loc sau în 48 de ore”, a declarat **Daria Dragomir**, coordonatorul de evenimente al **Grupului EDUCATIVĂ**.

La intrare se percepe o taxă de 5 lei, care le oferă vizitatorilor acces la întreaga expoziție și le permite să participe la seminarii, workshop-uri și sesiunile de prezentare ale universităților. Ediția de anul acesta se va desfășura între 17-18 martie la **București** și la **Timișoara** pe 20 martie.

Georgel COSTIȚĂ

Vernisaj de 8 martie la Muzeul din Copou

● operele lui Iulian Copăcel sînt afișate pentru prima oară ● expoziția va fi deschisă pînă pe 30 aprilie

Cu ocazia zilei de 8 martie a avut loc lansarea și vernisajul expoziției artistului plastic ieșean **Iulian Constantin Copăcel**, intitulată „Portrete. Ipostaze feminine”. Inaugurarea acestei expoziții de pictură și grafică a fost realizată în **Sala Mansardă a Muzeului Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași**, de la ora 18.00.

Alături de **Iulian Constantin Copăcel**, la acest vernisaj au mai fost prezenți artiști și profesori din **Iași**, prof. univ. dr. **Vasile Ișan**, rectorul **UAIC**, dar și conf. univ. dr. **Bogdan-Petru Maleon**, directorul **Muzeului Universității**, împreună cu prof. univ. dr. **Maria-Nicoleta Turliuc**, managerul proiectului „Reconstrucția statutului femeii: de la discriminare, la dezvoltare profesională și egalitate de șanse”, care au organizat acest eveniment.

Iulian Copăcel a explicat că nu are nici o preferință din rîndul operelor sale, dar că, în eventualitatea unui incendiu, le-ar lua pe toate și ar fugi cu ele. În același timp, fiind prima oară cînd lucrările artistului sînt expuse public, acesta a precizat că ziua de 8 martie este una potrivită, avînd în vedere faptul că „expoziția «Portrete. Ipostaze feminine» aduce femeia într-o sală de vernisaj și în același timp scoate din intimitatea vieții personale amintirea oricărui lucru care este legat de plăcerea de a avea în preajmă o prezentă feminină”, a mai spus acesta. Mai mult, artistul crede că nu a finalizat nici un portret pînă în prezent, pentru că „ele toa-

te sînt o parte din ceea ce voi face și ceea ce fac. Prin această expoziție nu vreau să surprind publicul, intenția mea este să-l fac să simtă confortul și bucuria creațiilor mele, și mai vreau să se regăsească în ele”.

Expoziția va fi deschisă vizitării publicului pînă pe 30 aprilie, în **Sala Mansardă a Muzeului Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași**, între 09.00 și 16.00, de marți pînă vineri, iar sîmbătă și duminică între 10.00 și 15.00. Aceasta este prima oară de la deschiderea muzeului în care este găzduită o expoziție la etajul al II-lea al muzeului.

Laura-Elena BEJINARIU
Livia RUSU

Artistul nu are nici o operă preferată

Lăcașul artiștilor fără nume

„Clubul Creatorilor” este ca un cub în care se găesc răsfirate tot felul de imagini de hîrtie. Dacă îl agiți bine, vei găsi cîte un bilețel pentru fiecare suflet de artist. Weekend-ul acesta am învățat să decupăm lumînări, să dansăm tango și să pictăm cum o făceau egiptenii. Și totul cu un leu pe zi.

- nu mi s-a părut nicio dată nimic mai senzual decît un tango argentinian
- are o pasiune pentru hîrtie colorată în general
- negrul vine să corecteze celelalte culori

Tangoul - un joc de șotron

- Sid o invită pe fată la dans și magia începe

Totul se aprinde cu o privire. De sub sprîncene ochii trebuie să cadă stăruitor pe chipul partenerului, trebuie să „îi comunici agresivitatea și pasiunea, altfel e ca și cum ar dansa doi copii pe ritm de salsa, adică haotic”, ne sfătuiește **Mădălina**, singura din **Clubul Creatorilor** care mai știe cîte ceva despre tangoul argentinian. E o fată mică, sprintenă și dansează cu oricine, mișcîndu-se atît de repede, încît nici nu vezi ce pași încîlcite se podea.

Nu mi s-a părut nicidecî nimic mai senzual decît un dans de tango care aruncă partenerii într-un joc în care riscă să își piardă mințile. Din imaginile proiectate pe perete, un cuplu ține loc de profesor și noi ne uităm ca niște blegi care nu au curaj că păsească pe ring. De la chitară și ritmul de **Jamaica** pe care îl cînta cu jumătate de oră în urmă, **Sid** o invită pe fată la dans și magia începe.

Perechea se mișcă agale, picioarele se împleticesc pe un ritm grav, care nu acceptă greșeli. Trebuie să recunosc că, așa, puțin nebărbierit și cu căciula portocalie pe cap, băiatul nu arată a dansator de tango, dar trupul i se mișcă întocmai ca al unui profesionist.

Dans cu pași alandala

La a doua melodie, ridic cuminte două degete și sper să mă alegă pe mine ca parteneră. „Vrei să dansezi? Vino aici”, îmi spune zîmbind, întinzîndu-mi mîna. Îl rog să înceapă ușor, ca să nu mă ia cu ameteli și îmi arată calm pașii pe care i-a învățat cînd a fost în **Buenos Aires**. Vorbim numai în pauzele dintre melodii, căci nu poate să vorbească „în timp ce dansăm. Nu mă pot concentra la pas”. „Un”, doi, trei/ unu, doi, asta e ritmul, nu uita” și, într-o ultimă piruetă,

mă scapă din mînă și mă trezesc lîngă un băiat care căuta dezorientat o parteneră. „Acum învață-l tu pe el”, mă roagă **Sid** și dispare într-o clipă în căutare de învățăcei.

Bogdan vede tangoul mai degrabă ca pe un joc de șotron și sare din colț în colț, lăsînd muzica să treacă liberă pe lîngă urechile sale. Mă privește însă atent, uită că pașii noștri ar trebui să se sincronizeze și îmi lasă urme mari pe pantofi. În jur s-au strîns deja cîteva perechi curajoase și, în vîltoarea dansului, schimbăm partenerii; ajung iar în bratele lui **Sid**, care mă mai învață cîteva scheme. Pe lîngă ring, curiosii s-au așezat ca la un foc de tabără și ne analizează mișcările. Eu tot ce știu este că trebuie să privim mereu partenerii în ochi. Singurul lucru care mai lipsește este trandafirul agățat între dinții partenerului meu.

Cristina BABII

„Picioarele se împleticesc pe un ritm grav, care nu acceptă greșeli”

Ceara care mănîncă șervețele

- am stat vreo cinci minute suflînd în ghiocel

Duminică la prînz, **Clubul Creatorilor** era ca o scenă pe care rulau trei povești diferite. În colțul din dreapta recuzita era formată dintr-o cutie burdusită cu lumînări, șervețele, și pensule așezate pe o masă pătratoasă, în capul căreia se afla domnul **Dumitru**, creatorul candelulelor decorate. Cîțiva pași mai la sînga, în centrul clubului, se organiza o expoziție ad-hoc, iar în capătul celălalt al sălii se încropea o masă rotundă pentru acei participanți care voiau să discute despre cum se dezvoltă personalitatea prin intermediul culturii. Cum la celelalte două încă se lucra, am intrat în atelierul de decorat cu gîndul să îmbrac o lumînare golasă de pe masă.

La început am studiat cîteva desene de pe niște șervețele, după care mi-am ales un ghiocel pe care mai apoi l-am imprimat pe ceară. „Mai înfii separă cele trei straturi ale șervetelului, suflă puțin într-un colț și apoi desparte-le cu unghia”, îmi spune **Dumitru** desfăcînd în trei părți diferite, ca un specialist, foaia moale pe care ieșeau fluturii la plimbare în poiană. Eu am stat vreo cinci minute suflînd în ghiocel, pînă cînd a cedat foia și m-a lăsat să o deșir spre uimirea copiilor din jur care în scurt timp s-au strîns ca la o oră de lucru manual. După ce acest pas a fost făcut, am dat cu un strat de lac special lumînarea și pe urmă i-am pus desenul de primăvară lipindu-l cum ne-a învățat domnul **Dumitru** „din mijloc spre margini ca

să nu facă bule sau să se rupă”.

Ca să aibă desene cît mai speciale el și-a comandat șervețele în **Spania**, cu ornamente aparte, „care la noi atrag mai ales tineretul”. Cu ele a desenat și cutia de bijuterii pe care mi-a adus-o de pe o masă alăturată, imprimată cu flori exotice, iar deasupra a cocotat o camee pe care a făcut-o în atelierul lui de acasă. Tot de acolo, spune el, ies să vadă vitrinele magazinelor căni pictate tot prin această tehnică a decupajului sau tablouri făcute pe gresie. „Acestea sînt de o rară frumusețe” adaugă **Doina**, o mamă care și-a adus cei doi băieți pasionați de origami la atelierul din **Clubul Creatorilor**. Ea face lumînări în șervetel de mult timp. De fapt, are o pasiune pentru hîrtie colorată în general, pe care o observi imediat, pentru că dintre toți cei de față numai degetele ei crămpoțesc de jur împrejur desenul, refuzînd să-l decupeze cu foarfeca, pentru „că-i oferă un aer aparte și stilul acesta”. Din aceeași pasiune s-a născut și broșa pe care o purta la înfîlnire, un boboc de floare cu petalele abia deschise, care a fost făcută din mai multe tratări de foi împăturite, date cu lac și prinse cu un bold. „Din această cauză face și Dumitru cutii de bijuterii” mi-am zis urmărind floarea pe care o ținea în piept **Doina**. Unii le decorează pentru ca alții să le umple de culoare.

Iulia CIUHU

Așa se machia Cleopatra

Cu o urmă de îndoială am găsit scris pe o bucată albă din carton cu litere îngroșate „Clubul Creatorilor” însă scepticismul l-am lăsat la intrare, înaintea ușii vechi din fier.

Cu un leu pus în cubul decupat am mers mai departe și ochii mi-au fugit de la cei din mijloc care cîntau în cerc la tobe și pînă la masa de lucru la care se picta. Cum tocmai se terminase un curs de origami am rămas pentru a afla cîte puțin despre desen și a-mi testa tehnica de mînuire a unei pensule pe culori pastel cu puțin ulei. Așezată la masă alături de **Irina** care mă întreabă ce știu despre pictura egipteană, iau parte la o mică lecție de istorie veche de pe vremea faraonilor. Și alături de **Teo**, un puști de șase ani, **Rareș** și **Radu** studenți la **Foto-Video** am primit cîte o bucată de piatră sculptată ce înfățișa „Ochiul lui Ra”, **Zeul Soarelui** în cultura egipteană.

Lucirea soarelui vopsit

„Pentru că veți utiliza culori în ulei, e important să știți cum să le folosiți: întii cu pensula subțire întindeți nuanța pe paletă, iar după ce ați luat cît vă trebuie înmuiați în puțin ulei”, ne explică **Irina** precum unor învățăcei dornici să știe mai multe. Iar culoarea aflată în vîrf de penson nu are voie să atingă pereții recipientului în care se află uleiul pentru că riscă să îl murdărească și să nu mai poată fi folosit. „Încet, nu te grăbi”, îmi

Liniile egiptene colorează fețe

- Teo reușește să își întindă acuarelele pe față

atrage atenția **Irina** cînd observă că am depășit puțin conturul galben al penelor din interiorul ochiului de șoim. Neatent și cu acuarele pe mîini, **Teo** reușește din cîteva mișcări simple să și le întindă pe față și e fericit cînd îi face pe ceilalți să ridă și să îi facă poze. Cînd mama sa îi spune că e timpul să meargă acasă își lasă privirea spre mica sa operă de artă și o întreabă cu ochi mici și rugători „o putem lua cu noi?”, iar aceasta îi promite că da, doar dacă își va da silința.

Atunci cînd termin de adăugat ultimul strat de albastru, înmoi pensula în negru care trebuie mereu așezat la urmă pentru că „el vine să corecteze celelalte culori” aflate deja pe suprafața rigidă.

Fără să trebuiască să las la uscat bucată din piatră sculptată de pe care lucesc nuanțe în pastel, cum se întîmplă de obicei cu picturile în ulei (durează între 60 și 80 de ani pînă cînd aceasta este desăvîrșită), **Irina** îmi întinde cîteva șervețele și puțin ulei pentru a o curăța. Iar după ce termin, o așez alături de celelalte într-o cutie de unde așteaptă cuminte ca altcineva să îi zugrăvească în linii tonurile.

Mădălina MORARU

Meșteșugul croșetului în foi

- pui capătul foitei aici și începi să rotești

„Hai, veniți și rulați împreună cu noi”, ne zîmbește larg încă de la intrare o domnișoară cu o alură hippie, în timp ce pe fundal se-aude în surdină „Like a Rolling Stone”. Fără vreo altă invitație, mă prinde de mînă și mă trage după sine la masa unde sute de fișii subțiri de hîrtie colorată își așteptau rîndul. Mă așez stingheră, în capul mesei lungi care mi se-ntinde-n față, pe singurul loc liber și trag cu coada ochiului la fata cu limba scoasă și puțin încruntată în efortul de a rula o fișie de hîrtie verde.

Nu apuc să întreb ceva, îmi spune, întinzîndu-mi un instrument asemănător croșetului, dar despîcat la capete, numit *quilling tool* (n.r.: instrumentul

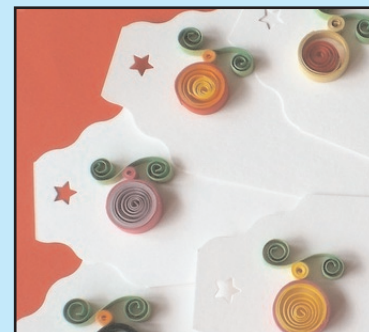
utilizat în arta de a modela hîrtia), „uite, pui capătul foitei aici și începi să rotești, apoi o scoți acolo, zice arătînd cu degetul spre un șablon cu cercuri de diferite dimensiuni și o lipești în capăt să nu se desfacă”. S-a oprit brusc dîndu-mi de înțeles că restul indicațiilor le primesc după ce termin primul cerc plin, pentru ca două minute mai tîrziu să înțeleg din privirea ei că de-acolo începînd trebuie să mă descurc singură. „Uite, ia de-aici rama asta și lipește pe ea, fă un tablouaș așa cum vrei tu să iasă, în ce culori dorești. Dacă vrei alte forme decît cercul, apeși pe hîrtia rulată, care se deformează cum vrei tu”.

În capătul opus al mesei, o fetiță de nu mai mult de 12 ani a terminat deja de modelat o felicitare cu flori și fluturi și diverse forme indescifrabile din hîrtii multicolore, pe care mi-o arată mîndră și îmi spune: „uite, dar nu e ci-

ne știe ce, am muncit la ea numai douăzeci de minute”. „Dar îți place, nu?”, mă întreabă iscoditoare. Felicitarea din fața mea este într-adevăr reușită, demnă de tîrgurile *handmade* la care merg întrebîndu-mă mereu cum, de pe mîinile unor oameni, pot ieși așa minunății.

Autori de artă abstractă

Ușa se deschide și un cuplu care a ratat începutul atelierului apare. Doamna, o femeie cochetă la vreo 30 de ani, întreabă în șoaptă, pe un ton pe care te adresezi copilului de grădiniță, „se mai poate intra sau trebuie să stăm la colț?”. I se răspunde prompt, întinzîndu-i-se același instrument bizar pe care l-am primit și eu în primele minute. Își trag amîndoi scaune lîngă mine, așa că mă găsesc în poziția maestrului, oferindu-le aceleași sfaturi pe care le-am primit și

Bijuterii din rotocoale de hîrtie

eu. Deloc convinsă, doamna se uită insistent la încercarea mea sîngace de felicitare și mă-ntreabă confuză: „așa trebuie să iasă?”. Coordonatoarea atelierului îi răspunde prompt: „puteți lucra cum și ce doriți” și femeia nu pierde ocazia să mă-ntrebe de cît timp lucrez de-mi iese atît de bine. Își răspund că nu e cine știe ce, lucrez doar de douăzeci de minute.

Livia RUSU

Europa își pregătește catedrele pentru profesorii români

- cadrele didactice care apelează la mobilități Erasmus o fac doar pentru a dobîndi experiență
- grantul financiar este adesea insuficient

Universitățile din Iași nu fac schimburi doar de studenți. Prin același program de mobilități Erasmus Life Learning Program și cadrele didactice pot pleca la instituțiile de învățământ superior partenere din Europa pentru a le putea preda tinerilor. Însă, deși finanțarea este departe de a fi suficientă pentru a rămîne cu bani de suveniruri, cadrele didactice nu vin acasă cu mîinile în buzunar. Universitățile se aleg cu mult rîvnita vizibilitate internațională, iar, pentru studenții din România, profesorii vin cu tolba plină de experiență, noutăți și cît mai multe xerox-uri și poze posibile.

Desfășurată în paralel cu programul de mobilități și de practică pentru studenți, ramura din **Erasmus Life Learning Program** destinată cadrelor didactice este privită pozitiv de către conducerea universităților din Iași. În primul rînd, pentru profesor, să fie acceptat de către o universitate parteneră reprezintă „o realizare profesională, iar experiența de acolo este o creștere în plan profesional. Călătoriile fac parte din educație, asta e valabil pentru studenți, dar și pentru profesori. Dincolo de cîștigul individual, există și un cîștig al facultății respective. Va avea un profesor care și-a validat capacitatea de a preda într-o limbă străină, iar asta nu este puțin lucru, ținînd cont de

versității noastre ca, prin programul de schimburi, să dăm un rol important în aceste deplasări misiunii de a promova cultura românească pe plan internațional”, a precizat conf. univ. dr. **Florin Grigoraș**, prorector responsabil cu relațiile internaționale la UAGE.

Cu programa la control

Mai mult decît această experiență directă, în ultimii ani se remarcă un interes ridicat din partea profesorilor din universitățile partenere pentru instituțiile de învățământ superior ieșene care fac parte din astfel de parteneriate de schimburi de cadre didactice. Dacă în primii ani de la demararea programului **Socrates**, premergătorul actualului **Erasmus**, la **UAIC** ve-

sirea cadrului didactic în țară. Acesta nu poate pleca mai mult de două ori într-un singur an, iar perioada de desfășurare a programului variază de la cinci zile la șase săptămîni, în acest timp profesorul fiind obligat să susțină cel puțin cinci ore de predare”, a declarat **Ioana Țonea**, administrator financiar responsabil de administrarea mobilităților pentru cadrele didactice la **UAIC**.

Totodată, tematica pe care o va aborda profesorul în cursurile pe care le va preda în universitatea gazdă este stabilită printr-un contract, fiind necesar ca instituția de învățământ superior la care se vor desfășura cursurile să aprobe planul de predare al cadrului didactic. Perioada mobilității diferă însă de la o universitate la alta. Dacă la **UAIC** aceasta este de cel mult șase săptămîni, în cazul **Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu” de la Brad** din **Iași (USAMV)** este de cel mult cinci, iar la **Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași (UMF)** poate ajunge pînă la opt săptămîni. În schimb, indiferent de perioada pe care o petrece un cadru didactic la o universitate partener, la selecție au întîietate profesorii tineri, care nu au mai apelat la un astfel de program. „Alegerea beneficiarilor de mobilități de predare se face în baza unei solicitări individuale, acordîndu-se prioritate solicitărilor cadrelor didactice sau persoanelor din administrație tinere, celor care nu au mai beneficiat de astfel de mobilități. Selecția beneficiarilor este făcută de către instituția de învățământ superior de origine în lunile noiembrie – decembrie ale fiecărui an”, a declarat **Mihaela Văcăriu Sirota**, de la **Departamentul de Relații Internaționale** de la **UMF**.

Experiență pe bani de-acasă

Cei mai mulți pe profesori care au aplicat pentru astfel de mobilități vin de la **UAIC** și **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași**, unde, în anul universitar 2010-2011, au plecat 68, respectiv 65 de cadre didactice. Dacă cei de la **UAIC** au preferat universități din **Italia, Franța, Spania sau Turcia**, cei de la **UTI** s-au distribuit în mod egal, la toate instituțiile de învățământ superior din țările partenere: **Marea Britanie, Germania, Spania, Portugalia, Italia, Grecia, Danemarca, Polonia, Cehia, Ungaria și Bulgaria**. În cazul **UMF**, anul trecut au fost selectate șase persoane pentru a pleca să predea la universitățile din țările partenere, iar pînă în prezent, anul acesta, sînt înscrise 12 persoane pe liste. Iar conducerea **USAMV** va cere o suplimentare a locurilor, deoarece „anul acesta vom depăși numărul de mobilități. Deja avem 24 de cereri și am depus la instituția coordonatoare o cerere și sper ca pînă în iunie să ne fie aprobată”, a declarat **Veronica Apetrei**, programator la **Centrul de Con-**

Studenții entuziaști și curioși transformă cinci ore în 15

siliere și Orientare în Carieră de la USAMV.

Cea mai mare dificultate pe care o întîmpină însă cadrele didactice este cea a finanțării. Deși aceasta nu a fost menită să acopere întregul cost al programului, este adesea atît de redusă încît profesorii nu își pot asigura nici măcar transportul pînă la universitățile în care trebuie să își desfășoare activitatea didactică. „Mobilitatea se împarte pe numărul de cadre didactice care pleacă și nu este niciodată suficientă. La noi la universitate este în medie de 500-600 de euro, indiferent dacă pleacă o săptămînă sau cinci. Spre exemplu, avem la o facultate aprobat un buget de 9486 de euro și 17 cadre didactice care pleacă, asta înseamnă 558 de euro pentru fiecare profesor. Dacă ar fi doar banii nu s-ar mai angaja nimeni, dar e vorba de schimbul de experiență și de faptul că programul acesta le înlesnește legături cu ajutorul cărora să se lanseze. Mereu își suplimentează profesorii din veniturile personale deplasarea”, a declarat **Sabina Săruleanu**, șef **Birou pentru Relații Internaționale și Imagine Universitară** al **UTI**.

Deși **Ioana Țonea**, de la **UAIC**, susține că grantul pe care îl primesc profesorii ar trebui să le asigure „subzistența și transportul, după cum precizează carta de înființare a Erasmus”, adesea acestora banii nu le ajung nici măcar ca să își asigure un bilet de avion, ținînd cont de faptul că finanțarea poate ajunge și la 300 de euro. În schimb, soluția pe care o au profesorii este de a cumula această deplasare cu una făcută în interes de cercetare. „Principiul de finanțare al programului Erasmus este de contribuție la acoperirea cheltuielilor și nu de acoperire integrală a acestora. Inițial era vorba să fie acoperite în jur de 40% din costurile unei astfel de vizite. Însă, din fericire, cei mai mulți care beneficiază de astfel de vizite Erasmus cuplează activitățile didactice cu activități de la contracte de cercetare, care aduc și o altă sursă de finanțare prin suplimentarea numărului de zile petrecute acolo. Cu o astfel de acoperire a cheltuielilor pe perioada activităților didactice rămîne o singură cheltuială de transport și cazare, iar lucrurile se mai echilibrează”, a susținut prof. univ. dr. **Henri Luchian**.

Însă profesorii care aleg să apeleze la o astfel de mobilitate sînt conștienți de faptul că suma de bani primită nu le va fi suficientă. Doresc totuși să meargă în continuare, existînd și cazuri de deplasări în programul **Erasmus** fără nici o finanțare decît cea individuală, pentru a căpăta experiența necesară care le-ar fi suficientă pentru a-și putea completa portofoliul didactic. Spre exemplu, prof. univ. dr. **Doru Albu**, prorector responsabil cu activitatea didac-

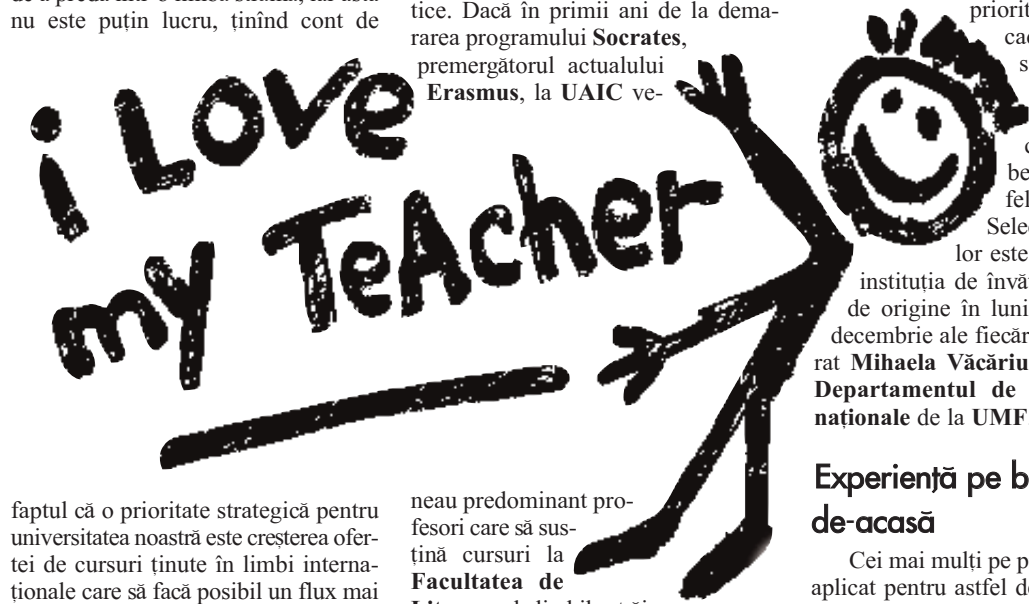
tică la **UAGE**, susține că a făcut cele trei vizite în **Italia**, la **Bologna, Bari și Ascona**, pentru autoperfectare. „Am fost să mă compar cu ceilalți instrumentiști din lume, pentru că eu predau clarinetul. În primul rînd m-am dus acolo să fac rost de ultimele noutăți de partituri din domeniu. Și am rezolvat acest lucru, am tras la xerox tot ce se putea în bibliotecă. Este foarte important să te raportezi și la alții, nu poți sta în colțul tău să zici că «eu sînt cel mai bun». Practic am făcut un schimb de opinii cu profesorii de acolo. Normal, mobilitatea spune că trebuie să faci cinci ore de predare dar se întindeau la 15, chiar 20, pentru că studenții erau foarte curioși, puneau întrebări și dezbăteam”, a precizat acesta. În ceea ce privește finanțarea, profesorul menționează că a fost nevoit să pună și bani de la el, dar experiența a meritat. „Noi românii ne obișnuim și cu mult și cu puțin. În final am ales o cursă low cost, o cazare normală, nu ceva deosebit, și cu mîncarea m-am descurcat. Am mai pus de la mine pentru că este și interesul meu. Nu te poți dezvolta dacă nu vezi alte școli, alte tradiții, alte experiențe”, a conchis acesta.

Un student, două diplome

Acest tip de mobilități nu este numai în beneficiul profesorilor. Și studenții pot profita de pe urma schimburilor de experiență dintre profesori, în cazul în care două universități sau mai multe realizează o colaborare de nivel superior pentru a putea susține proiectele de tip diplome duble. „Avem deja în universitate cîteva diplome duble care au început să funcționeze cu universități din Franța și din Olanda. La acestea, studenții noștri urmează o jumătate din durata masteratului la universitatea noastră și cealaltă jumătate la universitatea parteneră. Același lucru complementar îl fac studenții din Franța sau Olanda. La sfîrșit, instituția de învățământ superior la care sînt înmatriculați le eliberează diploma și pot solicita susținerea dizertației și la universitatea cealaltă pentru a obține recunoașterea și acolo”, a declarat prof. univ. dr. **Henri Luchian**.

Indiferent însă de succesul unor astfel de parteneriate, cadrele didactice care au apelat la programul de mobilități **Erasmus** au putut să realizeze un schimb de experiență direct cu profesorii de la universitățile partenere, iar studenții nu au decît de cîștigat din acesta. Iar cadrele didactice, cîtă vreme nu au făcut schimb și de fluturași de salarii, se pot întoarce și ei acasă mulțumiți.

Iulia CIUHU
Cătălin HOPULELE

faptul că o prioritate strategică pentru universitatea noastră este creșterea ofertei de cursuri ținute în limbi internaționale care să facă posibil un flux mai mare de studenți vizitatori”, a declarat prof. univ. dr. **Henri Luchian**, prorector pentru relații internaționale și parteneriate de studii și cercetare la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC)**.

În al doilea rînd, există cazuri în care se remarcă și o interacțiune mai ridicată între profesorii care vin să predea în **România** prin intermediul mobilităților **Erasmus** pentru cadre didactice și studenții din universitățile din țară. Aceasta are loc în special atunci cînd vine vorba despre domeniile de studii aplicate, unde studenții lucrează în grupuri restrînse cu profesorii. Un caz particular este cel al **Universității de Arte „George Enescu” din Iași (UAGE)**. „Învățămîntul nostru sîrșește interes tocmai prin faptul că este particular, nu este ca învățămîntul de aulă, ca la matematică sau la fizică, unde lucrurile sînt la fel în toate țările. Mai mult, noi încercăm să profităm de această particularitate a uni-

neau predominant profesori care sînt cursuri la **Facultatea de Litere**, unde limbile străine nu erau bariere de comunicare, acum aceștia sosesc într-un „flux constant. Avem profesori care vin la toate facultățile universității. Desigur, în continuare, Facultatea de Litere are mulți vizitatori și într-un sens și în celălalt, dar trebuie să spun cu mare bucurie că lucrurile s-au echilibrat. Sîntem foarte bucuroși și că numărul de vizite a crescut semnificativ în facultăți unde predarea are un specific național, cum e Facultatea de Drept. În prezent peste 100 de profesori vin anual ca să predea la universitate”, a menționat prof. univ. dr. **Henri Luchian**.

Pentru a accesa o astfel de mobilitate, un cadru didactic trebuie să parcurgă mai multe etape ca să se asigure că, în lipsa sa, cursurile se vor desfășura în mod normal. „Înainte de plecare, profesorul și facultatea de la care pleacă trebuie să găsească unui înlocuitor care să-i susțină orele, sau să realizeze o reprogramare a acestora după so-

Învățămînt de la zero

Dintre toate schimbările aduse învățămîntului, pe părinți i-a scos în stradă ideea că ar trebui să însemneze viitorul odraslelor cu numărul străzii pe care stau. Și toate vechile făgăduieli au înviat odată cu gîndul că nu contează cît te duce mintea, ci pe unde te poartă picioarele.

Pierduți pe harta educației

- ce facem în cazul în care școala din cartier este cunoscută ca fiind una slabă? ● acum ni s-a pus, prea inechivoc și cu patos, pumnul legii în gură

Onoarea unei generații frînte

- nu mi-a mai rămas decît dispreț pentru mamutul feudal numit școala românească

Am zîmbit azi-dimineață cînd m-am uitat la „viitorul țării”, în oglinda de la baie. Neras, cu părul vîlvoi, cu cearcane pînă la colțul gurii și cu ochii bulbucăți ca două cepe, viitorul ăsta nu arată prea bine. La 23 de ani, pot să estimez cu destulă siguranță, din surse sigure, că n-am să fiu eu cel care va schimba cursul țării, indiferent de doctrina propagată de școala românească de-acum 15 ani. Dar nici nu-i judec. Am făcut primii pași în învățămînt mult prea aproape de comunism ca să am pretenția la o altfel de gîndire.

Privind în spate, văd anii unei efervescențe, ai unui entuziasm care amesteca „Tineret, mîndria țării” cu „Generația '89, primii vlăstari ai democrației”. Și mă amuz cînd îmi amintesc de seriozitatea cu care ascultam discursurile învățătoarelor și ale directorilor, care rosteau răsplat, cu glas de stejar și influente de fag, cum voi fi unul dintre „stîlpii democrației” noii Românie. Astăzi, însă, nu mi-a mai rămas decît dispreț pentru mamutul feudal numit școala românească. Un mamut care timp de 15 ani n-a vrut de

nici o culoare să-și ia locul în muzeul amintirilor noastre și să cedeze ștafeta unei democrații subrede, care se coace de mai bine de 20 de ani. O democrație subredă, dar de 1000 de ori mai bună!

Trebuie să admitem și că „Generația '89” a schiopătat, chiar dacă nici statul nu a încurajat dezvoltarea tinerilor. Dar mai avem timp să schimbăm ceva. Ține de noi ca aceia care păsesc acum în sălile de clase pentru prima oară să nu se uite în oglindă peste 20 de ani și să se-amuze de cine știe ce promisiuni. De aceea vrem să transmitem un mesaj celor care cred că au voie să le ia dreptul la educație celor mici, să îi oblige pe ei să meargă la școli de mîna a doua sau pe părinți să se crediteze pe viață ca să îi dea la privați. Domnii mei, noi ne-am desțepat și vă urmărim. De pe străzi, din pietre, din spatele calculatoarelor sau de peste graniță, o să facem ce n-ați fost voi în stare acum 20 de ani. O să ne ținem de promisiuni.

Cătălin HOPULELE

Legea învățaturii de minte

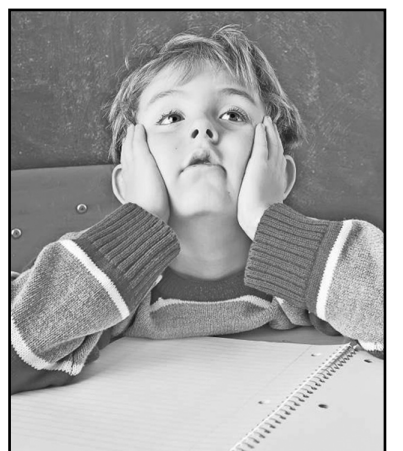
- „și pe vremea mea” tot de cartier era școala

Ne-am reparat atît de des televizoarele cu-n dos de palmă încît ne-a intrat în reflex metoda asta de a remedia problemele în general. Și-o aplicăm peste tot, ca o cutumă, în politică, finanțe, sănătate pînă la învățămîntul care fierbe de-o vreme sub aburi de schimbare. Iar primenirile de orice fel ne bagă-n spărie, așa cum, vădit, o face „clasa 0” acum. Însă de data asta parcă nu ne revoltăm degeaba.

Nu-mi amintesc să-i fi văzut pe părinții mei chinuți de înscrierile în primul an de școală, deși, ce-i drept, e posibil să nu fi văzut de-atîtea uniforme și gulerașe apretate. Și-aș putea, cu o doză nesănătoasă de pedanterie, să spun că „și pe vremea mea” tot de cartier era școala, iar răsufletul ușurat a părinților a stat în fapt în locul lui, și noi și „căsuța cu abecedare”, cum îi spuneam atunci, pe aceeași stradă. Alții n-au avut „norocul” ăsta și n-au putut crîni sau n-au vrut. Pentru că e firesc, pînă la urmă, să nu ții cu tot dinadinsul să-ți trimiți odrasla zece stații de tramvai mai departe de casă, de dragul prestigiului școlii.

Dar acum s-a pus, parcă, prea inechivoc și cu patos, pumnul legii în gura unor oameni care, dacă nu țin, de moft, să-și alfabetizeze copiii în școli cu renume, atunci vor doar să-și știe pe pitici așezați într-o bancă trainică și care nu-i costă, totuși, cît n-au cîștigat într-o viață.

Acum mișcăm cîte-o buturugă și-o izbim de ușile ministeriale. Însă ne auzim slab și părinții încep să scrie, pe

Grijile școlii încep prea devreme

lingă petiții protestatare, hîrtii prin care-și dau copiii în spațiu la rude din cartiere cu școli după gust. Timp în care, de sus, din mîna legii, cad broșuri care explică toate cele patru etape de înscriere în clasa 0. Pagini care s-ar rezuma, de fapt, prin a spune că am face bine să zicem bogdaproste de școala pe care-o capătă noile generații. Chiar dacă ea va ține de cartier și nu de potențial.

Iar de vrem mai mult pentru copiii fără vină care urmează să guste din modelul nou de învățămînt, putem să facem de pe-acum anunțuri. Cumpărăm educație, rugăm seriozitate.

Anca TOMA

Repartizări la grupa mică

- de ce să fie legea împotriva părinților care vor să le ofere puștilor o educație care începe cu dreptul?

Cu riscul de a da grăbit sentințe prea dure – numai decizii proaste se iau în învățămînt în ultima vreme.

Bineînțeles că normal și firesc este să-ți dai copilul la școala din cartier. Să nu-l pui încă din clasa I să facă drumuri zilnice pînă în alte zone ale orașului, mai ales că-n felul acesta se creează un fel de „comunitate” printre puștii din clasele primare. Se împrietenesc și, locuind aproape unul de celălalt, își fac primii prieteni în vecinătatea locuinței.

Însă de ce a fost nevoie ca acest lucru să fie specificat prin lege? Astfel încît cetățenii să fie obligați să își înscrie copiii la cea mai apropiată școală. Cel mai probabil mulți tot asta vor face, pentru că este convenabil din mai multe puncte de

vedere. Dar ce facem în cazul în care școala din cartier este cunoscută ca fiind una slabă, cu învățători și profesori de calitate, moravuri îndoelnice sau cu repetate antecedente neplăcute? Și, oricît de „politically correct” am fi, un copil român într-o clasă de țigani va avea mai mult ca sigur probleme de adaptare. De ce, în astfel de situații, să fie legea împotriva părinților care vor doar să le ofere puștilor o educație care începe cu dreptul? Cu motivul lemnos de „a liberaliza învățămîntul și a combate corupția”? Să fim serioși, cine vrea să dea sau să ia spagă o va face oricum. Nu sună mai degrabă a îngrădire de drepturi această repartizare obligatorie cu iz comunist? Nu e normal ca un cetățean plăti-

tor de taxe, bani din care ajung și la educație, să aibă dreptul să aleagă școala unde învață copilul lui?

Normal o fi. Mai nou, legal, nu. Vorba unui critic al societății americane: „Sînteți liberi să faceți așa cum vă spunem!”.

Ioan STOLERU

Prima zi de luptă

- oricum ar fi ajuns, tot la război ar fi mers

De cînd se știe, **Jim** a avut dintotdeauna o dorință: să intre în armată precum au făcut toți cei mai în vîrstă pe care îi cunoștea. Timp de patru ani s-a pregătit pentru acest moment, prinzînd cîte puțin de la părinți și mai mult din taberele de antrenament. Împreună cu colegii s-a jucat cu pistolul, pușca și a desenat mici schițe în nisip ale clădirilor. Deși instructorii l-au văzut puțin mai neîndemînic cu armele, au descoperit că talentul său stă în comunicare și memorie, **Jim** a demonstrat în timpul jocurilor o aptitudine în a le da indicații colegilor spre ținta lor. Pînă și îndrumătorii se mai pierd prin tabără, și, dacă e să caute o clădire, îl întreabă pe băiat încotro se află.

A venit și ziua cea mare, iar **Jim**, cu ajutorul părinților și la îndemnul instructorilor, a decis să opteze ca transmisionist într-un pluton care are nevoie de un asemenea ostas. Cu mare durere află însă că, din cauza unor motive scoase pe usa din spate, armata a decis ca toți începătorii să intre în cea mai apropiată unitate militară de loc în care se află. Astfel, **Jim** ajunge într-o divizie de infanteriști, unde pușca este instrumentul de lege. Cînd noii săi camarazi îi observă inaptitudinea cu armele grele, încep să glumească cu dînsul, dar îl îndrăgesc cînd îl văd mai vorbăreț. Micul **Jim**, soldatul cu gura mare și două mîini stîngi, devine noua sa identitate printre divizia de infanteriști.

Învăță **Jim** să trăiască și fără talentul său de a da indicații că oricum ar fi ajuns, tot la război ar fi mers. Doar că acum, în loc să fie folosit acolo unde este nevoie de cineva cu talentul său, **Jim** aleargă pe frontul de luptă fără îndemînarea unui infanterist. Acesta este însă modelul din divizia sa, soldatul cu pușca în mînă, țigara în buzunar și o ciudată plăcere pentru mirosul de napalm dimineața.

Paul ANDRICI

Dreptul la coroniță

- îi invidiam pe vecinii noștri, care erau mai năzdrăvani decît noi

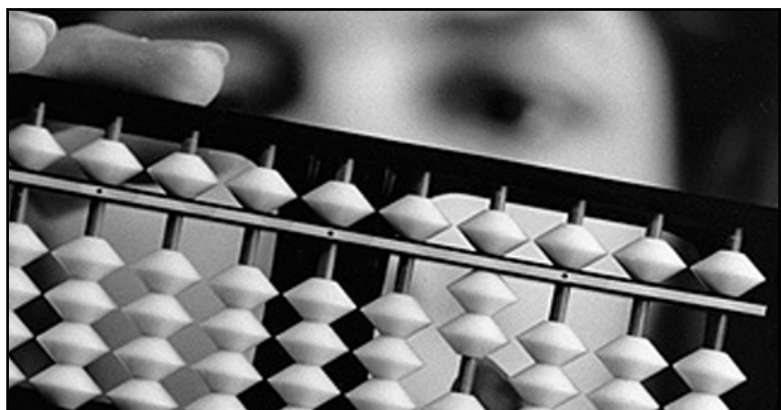
S-a terminat cu diminețile de început de februarie cînd mergeam zgribuliți și cu turturi la nas spre școală. Ne înfoleam mama cu un fular care lăsa să se vadă doar ochii, ca să nu ne împiedicăm, de zici că eram toți niște ninja periculoși. Iar pantalonii de fiș captușiți cu melană ne făceau să arătăm ca niște africani care nu au văzut în viața lor zăpadă.

Acum s-au dus și orele pierdute în stația de autobuz, dar și diminețile prea timpurii în care trebuia să mîncăm omleta „repede, că pleacă mama la serviciu”. Îi invidiam pe vecinii noștri, care erau mai năzdrăvani decît noi, că mergeau la școala din cartier, aia de care mama nici nu voia să audă. În care ajungeai doar dacă nu îți stătea mintea

la carte, ci la joacă. Dar noi voiam să ne jucăm! Să venim „în gașcă” acasă și pe drum să ne bulgărim. Să punem lipici pe scaunul învățătoarei și să ridicăm scaunul vreunui coleg mai slab de înger.

Acum putem face toate lucrurile astea, dar nu mai avem vîrstă. Și chiar dacă am fi eligibili, ne-am da seama că nu ar fi fost chiar atît de distractiv să ne ascundem sub bănci și să speriem învățătoarele timide. Parcă tot mai bine ne-a stat cu coronițe din flori pe cap pe care le primeam nu doar de dragul fotografiei de la serbare, ci pentru că am fost studiosi. Și dacă am învățat să numărăm bine și să conjugăm corect verbul „a fi”, atunci am fost și mai cîștigați. Însă voi ați rămas prinși în cartierul vostru spre care alergam cînd eram copii. În școala mică la ale cărei clase visam și pe ale cărei geamuri priveam cu jînd la voi, care făceați avioane din hîrtie și ne arătați limba. Nu v-a învățat nimeni că nu e frumos.

Cristina BABII

Măcar noi am învățat să numărăm cum trebuie

Cu tașca plină de amintiri

Fiecare scrisoare livrată e un pas spre casă

Cronicile mesagerilor zeloși

• în cei 20 de ani de când lucrează, Costel Văcărașu a trecut pe lângă casele aceluiași oameni • „am fost înjurată pe la porți că ziceau că dau pensiile la cine vreau”

Fie că pun plicurile în cutii metalice, fie că intră în case bătrânești cu tolba plină, poștașii n-au încetat vreodată să fie purtătorii autentici ai cuvintelor scrise. Și chiar dacă mulți dintre cei cărora le-au călcat pragul nu i-au păstrat în amintire, ei încă mai vorbesc cu drag despre o meserie pusă pe drumuri.

Cu respect, pînă la ultimul plic

• meseria de poștaș în orașe mai mici nu e pentru oricine

Cînd era mic, Costel Văcărașu aștepta pitit după gard venirea poștașului, îi dădea „Bună ziua” de cum îi vedea chipul ieșind pe poartă de la vecini și fugea în casă. Asculta cu atenție să

vadă ce vorbește cu ai lui și aștepta cu nerăbdare să vadă dacă n-a primit și el vreun plic. „Vă dați seama, erau alte vremuri, eram și noi tineri, ne trimiteam scrisori”, îmi spune cu un zîmbet

cald bărbatul de 43 de ani din fața mea. „A respecta omul înseamnă să te respecți pe tine. Și așa cum îmi amintesc cu plăcere de poștașul care venea cînd eram mic, așa vreau să-i mulțumesc și eu acum pe oamenii pe care-i deservesc. Și pentru asta trebuie să dai

„Bună ziua”, „Săru’mina” primul, indiferent dacă e copil sau adult. Pe mine așa m-au învățat părinții mei”, continuă bărbatul și se lasă pe spătarul scaunului din cofetăria mică.

O meserie frumoasă, fără aroganță

S-a angajat la **Oficiul Poștal nr. 1 din Pașcani** în urmă cu aproape 20 de ani, pentru că „e o meserie curată, frumoasă și mi-a plăcut dintotdeauna să lucrez cu oamenii. Iar cu ajutorul lui Dumnezeu am să ies la pensie tot de aici”.

Se fîstăcește ca un copil în prima zi de școală și se foiește mereu pe scaun. Îmi spune simplu că meseria de poștaș în orașe mai mici nu e pentru oricine, că trebuie să știi să lucrezi cu oamenii, să îi faci să te respecte nu pentru că le aduci pensia, ci pentru felul în care te porți cu ei. Nu o face cu mîndrie sau cu aroganță. La fel cum nici un factor nu trebuie „să facă meseria din obligație. Lucrezi pînă cînd se termină ultimul plic din geantă, fie că sînt șapte sau zece ore. Dacă îți place meseria poți să lucrezi și 12 pentru că nu e chiar din cale afară de greu. E frumoasă”.

Blestemul memoriei

Își aduce aminte și acum primii ani de muncă, în care obișnuia să lase corespondența în cutia poștală pînă cînd un bătrîn, aducîndu-i pensia, l-a tras de mîncă și l-a rugat să îi aducă și ziarul la ușă în fiecare zi. „Mă rugau să vin ca să mai stăm de vorbă. Voiau să le bată cineva la ușă ca să vadă dacă mai trăiesc, mai ales bătrînii care nu se puteau deplasa și nu puteau ieși din casă.” În cei 20 de ani de când lucrează, Costel Văcărașu a avut același sector și a trecut pe lângă casele aceluiași oameni. Acum, și-i aduce aminte pe toți cei care au trăit acolo și ale căror plicuri i-au rămas în desagă, nelivate. „A pierde un pensionar din partea căruia ai avut respect și cu care te-ai simțit bine vorbind e un lucru foarte trist. Odată ce am lucrat cu ei mi-a părut rău dar cît am să trăiesc am să îmi aduc aminte de ei”, îmi spune senin bărbatul.

Dar cea mai mare bucurie de cînd lucrează la **Poșta Română** a venit în urmă cu trei ani de zile. Atunci s-a calificat pentru prima oară la **Balkanida**, o competiție internațională de marș al poștaşilor, unde a luat medalia de bronz terminînd primul cursa de zece kilometri. De atunci își poartă uniforma cu și mai multă mîndrie. Iar asta îl ajută, pentru că „oamenii, dacă știi să ti-i formezi, ajung să te iubească”. Pentru acei oameni, Costel Văcărașu este cea mai importantă persoană din lume. Pentru ei, poștașul va mai lucra 20 de ani cu aceeași bucurie.

Trei decenii printre scrisori

De mai bine de 34 de ani membrii familiei **Constantin** au dus pe umerii lor geanta crăpată de timp și de ploii, doldora de scrisori a unui poștaș. **Tanti Marica** a fost al doilea mesager din familie, după ce soțul acesteia s-a îmbolnăvit. Ea a încetat să mai livreze sătenilor corespondența în 2004, după 19 ani în care se trezea înaintea cocoșilor din ogradă ca să aibă timp să pregătească mîncare celor patru copii și soțului și să se îngrijească de gospodărie, iar la opt dimineața să poată lua ulitele la picior. Acum fiul ei este cel care străbate străzile prăfuite ale comunei **Todireni**, trecînd din casă în casă pentru a duce vești de la cei dragi sau cîte o factură.

„Mă uit că mai vine feciorașul pe la mine seara tîrziu după ce termină de împărțit tot și-i mai zic să aibă grijă, să se ferească. Dar după asta îmi aduc aminte că eu eram femeie și tot așa mergeam, cu geanta plină de bani, pe toate ulitele și nu mi-a fost frică nici măcar o dată”. Nici nu ar fi avut timp să-i fie frică pentru că bătea sub tălpi comuna zilnic, fără bicicletă sau trăsura, pentru că oricum trebuia să intre aproape la fiecare casă.

Amintiri de pe fundul genții

„Cînd ajungeam la capătul satului și era septembrie sau noiembrie, întuneric și noroaie pe dealurile unde mai erau case, duceam și ultima scrisoare sau ziar și parcă deja eram acasă. Nici nu știu cum eram în stare să merg atît. Tineretea!” Ofează apoi și își îngustează ochii încercînd să-și zărească anii de odinioară, în timp ce pe chip îi apare un zîmbet ce arată că începe să-și amintească ceva. Zîmbetul i se lărgeste tot mai tare pe măsură ce gîndurile i se pun în ordine. „Ehe, de sărbători aveam așa un braț de scrisori și felicitări”, și întinde brațele arătînd cît de multe plicuri avea de împărțit. „Mă gîndeam cînd le împart eu pe astea, că numai să le pun în ordine dura cîteva ore”. Dar femeia mică și energică nu a lăsat niciodată vreun răvaș pe fundul genții mari de piele. Nu îi stătea în fire deși uneori își dorea să o poată face.

„Mi-am făcut activitatea”, spune aceasta în timp ce duce mîinile, bătrînește, la capul care îi este acoperit de o broboadă cu flori roșii și albastre, legată la ceafă cu un singur nod, după moda gospodinelor. „Eu sînt o femeie care le-a îndurat pe toate ca să fie bine pentru toată lumea, dar cum ai da, cum ai face tot nu poți să-i mulțumesti pe toți”, zice ridicînd din umeri, apoi scoate un oftat adînc și dă cu mîna parcă alungînd un tîntar. „Am fost înjurată pe la porți că ziceau că dau pensiile la cine vreau. Na, așa e lumea, nu știau că nu e după mine. Oricum, eu mi-am făcut meseria corect. Poate prea corect că le puneam pe toate la suflet ca să fie toată lumea mulțumită”. A făcut mereu meseria de poștaș cu drag. Îi plăcea să stea în aer liber, să vorbească cu oamenii, să le afle păsurile și nu regretă nici o clipă cei 19 ani în care a fost purtător de vești. Îi mai regretă poate doar dimineața sau în zilele urîte, cînd vreo durere de spate o mai necăjește.

Andrei MIHAI

6 DIPLOME DE LIMBA FRANCEZĂ PENTRU O EUROPĂ A MOBILITĂȚII!

INSTITUT FRANÇAIS
IAȘI

www.institutfrancais-roumanie.com

DEL F ADULȚI / ELEVI 4 NIVELURI : DEL F A1, A2, B1, B2

Pentru toți cei care doresc să-și valideze competențele lingvistice în conformitate cu nivelurile descrise de Cadrul European Comun de Referință pentru limbile străine

Pentru studenții care doresc burse de studiu în Franța

Pentru persoanele care doresc un atu în plus în carieră

Elevii care au diplomele DEL F B1 și DEL F B2 nu mai susțin evaluarea la limba franceză din cadrul examenului de bacalaureat național.

Elevii secțiilor bilingve francofone, care au diploma DEL F B2, nu mai susțin proba specifică de franceză din cadrul examenului de bacalaureat.

TARIFE

	Adulți	Studenți	Elevi
A1	39 €	39 €	23 €
A2	59 €	59 €	35 €
B1	79 €	69 €	47 €
B2	89 €	79 €	53 €
C1	99 €	89 €	
C2	99 €	89 €	

DAL F 2 NIVELURI : DAL F C1, C2

SESIUNI

DEL F (Adulți/Elevi)
DAL F

11-12 februarie 2012
înscrieri : 03/01-26/01

DEL F (Elevi)
5-6 mai 2012

înscrieri : 12/03-30/03 2012

DEL F (Adulți)

DAL F
21-22 aprilie 2012
înscrieri : 13/02-05/04

DEL F (Adulți/Elevi)

DAL F
10-11 noiembrie 2012
înscrieri : 03/09-25/10

PENTRU MAI MULTE INFORMAȚII:

INSTITUTUL FRANCEZ IAȘI

Tel.: (+40) 232/ 267 637; Fax: (+40) 232/ 211 026;

Mail: equipe.iasi@institutfrancais-roumanie.com

Adresă: Bd. Carol I nr. 26

CP 207 OF PTTR 1, 700750, Iași, România

Cătălin HOPULELE

Decît să merg la București vedetă la min

● interviu cu actorul și regizorul de teatru Toma Hogea

Trecem prin toate holurile ascunse din teatrul „Luceafărul”, prin culise, printre păpuși descusute și manechine tăiate de la bust în sus. Aici are loc procesul de creație a spectacolelor cu păpuși și marionete în care Toma Hogea joacă de mai bine de 20 de ani. „Aici se înfîmplă totul”, îmi șoptește pe un ton complice actorul grăbit.

În cabina de machiaj miroase a „catifea și pluș”, exact cum îi mirosea sala de teatru odinioară lui Tomiță, așa cum îi spun toți. Atunci cînd s-a îndrăgostit pentru prima dată de lăcașul acesta pe care nu l-a mai părăsit.

Opinia VECHE: Cum sună o vioară fără corzi?

Toma HOGEA: Exact ca atunci cînd cel care o are nu știe cum să fugă sau să se ascundă de ea. Ceea ce înseamnă că 12 ani din viață au însemnat o muncă pe care am făcut-o contrar voinței mele. Mama a vrut să fac asta, ceea ce nu a fost deloc rău pentru că muzica, în ultimă instanță, m-a spiritualizat și m-a sensibilizat, mi-a creat această cultură muzicală atît de necesară în teatru.

De mic, mama îmi căra vioara zi de zi pentru că, în clasele I – IV eram foarte mic de statură, slab și mai ales pentru că stăteam la o distanță foarte mare de școala de muzică. Mama nu mergea la serviciu ca să aibă grijă de mine, să-mi care vioara, ghiozdanul, partiturile pentru că nu puteam. Și dintotdeauna mi-a spus: „tu trebuie să fii primul”.

Mi-a prins într-un final bine, dar cu niște sacrificii enorme, pentru că un copil care face muzică este ca unul care face balet sau un sport de performanță, nu mai are copilărie, doar timp alocat studiului. Poate că de asta am „urît” atît de mult vioara, un instrument de altfel foarte greu, pentru că nu eram lăsat să mă joc, să fac, la vîrsta aceea, tot ce doream în timpul liber.

O.V.: Dar ce ați fi vrut să faceți?

T.H.: Nu aveam foarte bine conturată asta în minte, cum e ca la copiii din ziua de azi cînd, deja de prin clasa a IV-a, dacă îi întrebi ce vor să fie, ei au un răspuns. În gimnaziu eu încă mă jucam cu păpușile. Devenisem chiar suspect pentru mama, îmi spunea „ești mare, ai buletin și tu încă te joci cu păpușile”. Am un răspuns și la acest lucru, pentru că pe strada mea nu era nici un băiat și nu aveam decît două fete apropiate de vîrsta mea și bineînțeles că toate jocurile au fost implicit legate de al lor. Și-atunci, ne-am jucat pînă aproape de liceu.

O.V.: Vă construiți singur păpușile.

T.H.: Da, pe vremea aceea, prin anii

’60, nici nu existau decît foarte puține păpuși în comerț. Am avut una singură, un clown care era umplut cu rumeguș și la prima ploaie de vară, cînd am uitat-o afară, s-a stricat, drept pentru care mama nu mi-a mai cumpărat de atunci nici o păpușă. Așa că a trebuit să mi le construiesc singur ca să am cu ce să fac spectacole. Pentru că de fapt, nu doar le construiam, făceam și spectacol cu ele.

Ferească Dumnezeu ce ceartă se isca dacă nu primeam Cerbul de Aur

O.V.: Vă cunoșteau ele păsurile?

T.H.: Pe atunci păpușile acelea erau făcute într-un ludic absolut. Era o „competiție” între mine și prietenele mele de joacă, Rodica și Georgeta Vasiliu, trebuia să vedem cine construiește cele mai frumoase păpuși. Mama lor era croitoreasă, rămîneau multe materiale și aveam materia primă pentru a le face haine, pînă ce s-a înfîmplat o mare nenorocire și cu păpușile acestea construite de noi. La un moment dat, le-am uitat afară și peste noapte ni le-au furat guzanii din curte. Și am rămas fără ele. Dar atunci eram deja la granița copilădolescent, drept pentru care ne-am schimbat tematica jocului și am început să ne jucăm de-a „Festivalul de la Brașov”. Și ce vedeam seara la televizor transpuneam a doua zi în fapte, în jocul nostru. Microfonul era o papiotă care avea ața deșirată, ca să avem cablu și libertate de mișcare pe scenă. Cînd eu eram interpret și le imitam pe Angela Simile, Margareta Pislaru, Luminița Dobrescu, Dalida sau Mireille Mathieu, ele două erau jurații. Și invers. Ferească Dumnezeu ce ceartă se isca dacă nu primeam Cerbul de Aur. Așa am ținut-o vreo doi, trei ani de zile. Și acum cînd ne înfîlmim, rîdem cu lacrimi cînd ne aducem aminte de păpușile noastre sau de

Festivalul de la Brașov.

O.V.: Dar aveți voce?

T.H.: Aveam, aveam, pentru că, vorba aia, totuși făceam muzică. Și încercam să reproduc nu doar melodia, ci și îmbrăcămîntea. Voiam să am o ținută cît de cît asemănătoare cu cea a artistei respective. La un moment dat, țin minte că mama, săraca de ea, avea o singură rochie de ocazie și pe aia i-am tăiat-o pentru că aveam nevoie de o pelerină ca a Angelei Simile. Dumnezeu, cită minte! Și aveam deja 15 ani, eram ditamai găliganul! Dar asta denotă clar că în mine exista în totalitate acest ferment al actului artistic. Trebuia să mă exprim într-un fel, prin cînt, prin teatru, nu mai conta.

O.V.: A fost rolul de păpușar primul pe care vi l-ați imaginat?

T.H.: Nu, nici nu am bănuit vreodată în viață că am să ajung actor păpușar. În timp ce jucam la Teatrul „Mihai Eminescu”, mi s-a propus o colaborare la Teatrul „Vasilache” în spectacolul „Albă ca Zăpada”, dar nu cu păpuși. Doar piticii erau, restul personajelor erau actori. Atunci am deschis ochii asupra acestui univers teatral, care mi s-a părut ceva fabulos, nemaipomenit. Dar mi-am zis că așa ceva nu voi putea face niciodată.

În momentul în care am fost solicitat și am venit la Iași, la Teatrul pentru Copii și Tineret, încă nu se numea „Luceafărul” pe vremea aceea, am început să văd și eu ce se înfîmplea cu lumea asta a păpușilor. Primul spectacol în care m-am înfîlmit cu o păpușă a fost „Mary Poppins” în care jucam băiețelul Michael și a fost un stil de păpușă foarte complicată, una care stă pe capul actorului. Acela a fost primul contact și, avînd-o parteneră directă pe actrița Simona Agache, una dintre cele mai vechi și bune actrițe ale teatrului, nu mi-a fost deloc ușor.

Dar, probabil, undeva în subconștient s-a sădit acel îndemn al mamei, de a fi primul și am devenit un perfecționist, ceea ce nu este neapărat o fericire. Pentru că un perfecționist nu este niciodată mulțumit și trăiește tot timpul într-o suferință, într-o neîmplinire.

O.V.: Să înțeleg că ați fost destul de departe de „Nota zero la purtare” în liceu.

T.H.: Chiar că am jucat rolul durului, profesorul Vucia, în „Nota zero la purtare”, care apropo, a fost unul din personajele foarte dragi mie. Nu am avut de-a face cu atmosfera din piesă pentru că nici nu aveai cum la școala de muzică. Acolo nu aveai timp să te gîndești la altceva fiindcă tot timpul îți era ocupat. Toate prostiile și lucrurile care nu ar trebui făcute vin dintr-un surplus de timp pe care nu ți-l umpli cu ceva constructiv, dar noi nu aveam vreme pentru așa ceva. Însă am știut dintotdeauna că teatrul înseamnă foarte mult pentru mine și prima dată mi-am dat seama de asta cînd eram doar un spectator și mergeam la teatru, nu pierdeam nici un spectacol. Eram fascinat de mirosul sălii. Știți, o sală de teatru are un miros specific, al plușului, al catifelei, al lemnului vechi și aveam senzația că intru într-un templu. Trăiam aceeași emoție pe care o trăiesc și în ziua de azi cînd merg în biserică, păstrez aceeași emoție și același respect față de locul unde se produc atîtea lucruri minunate.

La primul spectacol, mi-am divinizat partenerii de scenă

O.V.: Vi s-au înmuia picioarele cînd l-ați jucat pe Jeff în primul rol de la Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani?

T.H.: Îmi amintesc că aveam mari emoții, dar probabil dorința enormă de a face teatru, de a juca pe o scenă profesionistă, m-a salvat. Dar îmi divinizam partenerii de scenă, mă uitam la ei ca la niște zei, mă înfior cînd îmi aduc aminte căldura cu care m-au primit, atenția cu care îmi dirijau pașii în teatru și în profesie și grija pe care o aveau față de mine, pentru că eu eram un copil față de restul trupei, aveam 19 ani. Am încercat să păstrez și eu multe învățăminte preluate de la înaintașii mei și încerc să le spun studenților întotdeauna că, meseria asta, pe cît e de frumoasă, pe atît este de grea și complexă și cere multe sacrificii.

O.V.: V-au durut mai tare degetele cînd ați cîntat prima oară la vioară sau cînd ați mînuieț sfările marionetelor?

T.H.: Categorie, la vioară. Eu aveam niște degetele mici, mici și firave, slabe, mă dureau pernuțele de la strune. Au fost și au mai rămas niște reminiscențe în constituția mea și în felul meu de a fi, de fragilitate. Nu mi-au plăcut lucrurile dure, vulgare, murdare, făcute la înfîmptare și tot ce îmi provoca puțină suferință îmi crea un total disconfort.

O.V.: Cînd ați plecat la Iași, v-ați luat adio de la scenele din Botoșani?

T.H.: Eu nu mi-am luat adio de la ele, ele și-au luat adio de la mine. Dacă aș mai avea o dorință, ar fi să mai apuc să joc într-un spectacol pe scena Teatrului „Mihai Eminescu”. Acolo mi-am început viața artistică, pînă o închei, poate să reușesc o dată să mai joc. Sigur că am mai avut posibilitatea să interpretez acolo pentru că am mers cu cei de la Iași și am trăit niște emoții fenomenale. Vrînd-nevrînd, în mintea mea se derulau toate amintirile începutului, fiecare ungher al scenei, locul din sală, cabină; știu și acum care era masa de machiaj, scaunul. Am fiori de emoție cînd pășesc acolo. Rămîne ca prima iubire, care nu se uită niciodată.

Am avut o copilărie precum cea a lui Nică a Petrei

O.V.: La radio Trinitas prezentați „Poveștile de seară” copiilor. Ce istorisiri vă amintii din serile copilăriei dumneavoastră?

T.H.: Am avut o copilărie foarte frumoasă. În adevăratul sens al cuvîntului. Ceea ce copiii de astăzi nici nu bănuiesc, dar vorbim și despre alte vremuri. Atunci nu exista aproape nici un mijloc de informare, eu m-am născut doar cu radioul. Eram mare, deja în ciclul gimnazial, cînd ai mei au cumpărat televizor; atunci am avut senzația că au venit martienii în casă, atît de evaluate mi se păreau lucrurile. Tot universul unui copil era așadar radioul unde ascultai povestea de seară; eu o ascultam noapte de noapte. Acela era cadoul cu care se încheia ziua. În altă ordine de idei, am crezut în Moș Crăciun pînă tîrziu de tot. Cu toate că atunci nu știam cum arată în persoană Moș Gerilă, cum i se

spunea. În schimb, locuiam la o casă cu camere foarte înalte și îmi cumpăra mama un brad foarte mare, de vreo trei metri, biata de ea, nu știu cînd îl cumpăra, cînd îl aducea în casă, dar îl orna și dimineata cînd mă trezeam, îl găseam plin cu bomboane, împodobit cu acele coșulete din hîrtie creponată și artificii.

Cînd mă culcam, mama mă puneă să cînt „Moș Crăciun cu plete dalbe” și țin minte că făceam asta pînă adormeam. Bunul Dumnezeu m-a binecuvîntat cu o mamă nemaipomenită, cu o copilărie precum cea a lui Nică a Petrei. Poate nu înfîmptător am și jucat personajul acesta, ca atare a fost unul din rolurile de referință. Probabil m-am regăsit și, totuși, aveam aproape 40 de ani cînd îl jucam. Dar existînd în mine acest ferment al ludicului, eu de fapt mi-am reluat copilăria și jocurile de unde le-am lăsat cîndva. Și întotdeauna am asemănat-o pe mama mea cu Smaranda lui Nică. Așa o văd, cu enorm de multă dragoste pentru „băietu’ ii”, care trebuie să fie neapărat „om cu carti” și dacă se poate și primul, e și mai bine. Și a făcut cele mai mari sacrificii posibile pentru ca să nu lipsească nimic, să-mi pună la dispoziție tot ce aveam nevoie ca să fac carieră. În cei 12 ani de muzică, biata de ea mi-a cumpărat lucrurile cele mai scumpe, doar-doar vioara aceea va cînta singură. După care a venit partea cu teatrul unde a muncit enorm pentru ca eu să fac în viață ce mi-am dorit.

O.V.: Dar ați simțit că ați dezamăgit-o pentru că ați ales alt drum decît cel pe care ea vi-l așezase?

T.H.: Poate înăuntrul sufletului ei există un of, dar am încercat, prin teatru și nu doar, să plusez atît de mult, încît să nu trăiască nici un regret. Adică, să fie mîndră de faptul că m-a înțeles și mi-a acceptat această carieră de actor. Acesta este motivul pentru care am făcut și televiziune și radio, ca să vadă că de mine era nevoie aici.

O.V.: Mai poate în prezent teatrul „așeza lucrurile și oamenii într-o lume mai bună”, așa cum obișnuiați să spuneți?

T.H.: Da, eu cred, pentru că dacă nu aș crede, nu aș mai putea profesa. Din păcate viața și lumea s-au distrus. La fel principiile și relațiile interumane, nu mai există moralitate, rușine, bun-simț, frică de Dumnezeu. În această degradingoladă

și să duc tava, prefer să fiu ne acasă

Toma Hoge

imensă, cine rămîne? Doar cultura. Ea mai poate salva sau măcar atenua toate aceste lucruri care s-au deteriorat. Și atunci, mai ales în domeniul nostru, al teatrului pentru copii și tineret, avem această datorie morală și profesională, nu doar de a educa copilul și a-i arăta lucrurile bune și frumoase și calea dreaptă, dar și de a-l pregăti pentru teatrul de mîine, cel dramatic și spectacolul de operă. Nu întîmplător am montat la Chișinău „Flautul fermecat”, pentru că dacă ai vrea să duci un copil la operă, la acest spectacol, nu ar rezista, dar transpus cu păpuși, îl poți „păcăli” și totodată pregăti pentru mai departe. Pentru că atunci cînd va ajunge un tînr și va fi în sala de spectacol, va spune: „Da, îmi amintesc, cînd eram copil am văzut cutare piesă”, deci teatrul nostru are o imensă datorie față de copii, chiar și de tineri, pentru că ei sînt foarte debusolați. Ei nu mai știu în ce să creadă, pentru că nu mai are cine să le spună, ca pe vremea mea. Măcar la teatru să existe această „evadare” într-o lume a frumosului, unde este învățat să gîndească, să fie sensibilizat de o muzică bună, de un text de valoare. Măcar forțat, noi le oferim prin spectacol, ceea ce ei nu citesc. Că este „Baltagul”, „Neamul Soimăreștilor” sau „Sînziana și Pepelea”. De aceea, da, cred enorm în teatru, în cultură, în literatură, pentru că numai lucrurile acestea mai pot corija.

O.V.: Este actorul un fel de om „invizibil” cînd se ascunde în spatele păpușilor sale?

T.H.: Invizibil, la propriu, dar în rest nu poate fi așa pentru că cel din spate este de fapt cel din față. Pentru că el respiră, plînge sau rîde pentru cel dinainte. Vorbele din gura actorului din spate sînt vorbele păpușii; emoția acestuia este transmisă într-o bucată de cîrpă și îi dă viață. Deci ești vizibil prin tot ce trăiește păpușa.

Datorită vrăjilor tale reușești să dai viață unui personaj

O.V.: Dacă „actorul trebuie să se dăruiască total păpușii”, așa cum spuneai, ea ce îi dăruiește lui în schimb?

T.H.: O satisfacție enormă, fenomenală. Ca să reușești să animi și să dai viață unei bucăți de pînză sau de lemn și copilul să vină, să îmbrățișeze acea păpușă, să o sărute, să plîngă cînd părăsește sala de spectacol pentru că se desparte de Pînchio sau de Geppeto, este un lucru extraordinar. Și păpușile sînt atît de bune și generoase cu noi, atît de altruiste pentru

că ele stau cuminți pe rastelul lor și ne așteaptă. Prin generozitatea asta pe care o au, noi devenim celebri, buni și iubiți de copii. Dar omul, actorul, nu cred că este într-un tot atît de curat și corect cum este păpușa față de el.

O.V.: „Cel care ține în mînă sforile unei marionete, ajunge, o scurtă perioadă de timp, Demiurg!”. Ați simțit vreodată puterea aceasta, despre care vorbea Kleist?

T.H.: Oricum ești un creator, categoric. Mai ales că, dacă păpușa este lîngă trupul tău, lîngă piept de obicei, la marionetă totul este privit de sus în jos. Și atunci clar că ești un vrăjitor al acelor fire și datoria vrăjilor și măiestriei tale reușești să dai viață acelui personaj. Normal că ești un demiurg. Cred că și eu am simțit asta. Adevărul este că nu mi-am pus niciodată întrebarea pentru că, în special la marionetă, concentrarea este foarte mare. Cred că totul a venit exact din această concentrare care nu mi-a mai dat răgaz să îmi pun alte întrebări.

Totul este la milimetru, firele sînt foarte exacte pentru fiecare articulație a corpului, fiecare gest pe care trebuie să îl facă marioneta. Implicarea ca personaj, text și mînuitor, dar și concentrarea ca atare nu te mai lasă să te mai gîndești că ești de fapt un creator.

Regia este o mare împlinire pentru mine

O.V.: Dar faptul că nu aveți contact direct cu ele este o piedică în a interpreta personajul?

T.H.: Este doar un alt mod de a mînuia care necesită mai multă atenție decît la păpușa pe mînă. Aici toate energiile tale trebuie să se transmită personajului prin niște fire. Există un traseu de la tine pînă acolo, ori acesta trebuie îmbrăcat cu adevăr, sensibilitate, trăire, implicare. Altfel, se produce aceasta ruptură între tine și marionetă. Nu, totul trebuie să fie fluid, să fie un curs permanent între tine și fir.

O.V.: Cum ați pus în scenă multitudinea de simboluri din „Baltagul”, primul spectacol pe care l-ați regizat?

T.H.: „Baltagul” a fost o piatră foarte grea pentru mine din două motive. Prima variantă care a existat la noi în teatru a fost montată de doamna Natalia Dănăilă, care era director al teatrului și făcuse o montare fenomenală. Iar al doilea motiv este că eu jucasem în spectacol rolul lui Gheorghită. A trebuit să fac un exercițiu de minte, de imaginație, unul foarte dur,

„Mi-au plăcut întotdeauna provocările și lucrurile complicate”

nu doar de a-mi radia tot ce am trăit, montarea, personajul, ci și orice contact și gînd posibil cu ce a fost.

Atunci mi-am spus că dacă voi avea o idee care să consider că este măcar la nivelul celei dinainte, e bine, dacă nu, nu mă apuc de acest text. Dar mi-l doream foarte mult. Și, tot rumegînd vreo doi ani de zile ideea, la un moment dat mi-a venit un gînd inspirat de a face decorul cu Crucea Talienilor în picaj, ca simbol. Apoi, acest gînd obsesiv al Vitoriei Lipan, care o măcina, aceasta îngrijorare față de Nechifor, în sală era tradus printr-o umbră a acestuia care umbla ca o stafie de fiecare dată cînd ea vorbea cu sine despre el. Avînd această bază, care am considerat eu că e solidă și are un argument teatral clar și coerent, am avut curajul și m-am apucat să îl montez. Mi-a fost foarte drag spectacolul. Iar regia este o mare împlinire pentru mine. Ea a venit pentru că există în viața oricărui om, cu atît mai mult în cea a unui artist, niște etape. Dacă nu cauți lucrurile noi, provocările, viața ar fi îngrozitor de banală și monotună. Mi-au plăcut întotdeauna provocările și lucrurile complicate, niciodată nu mi-am ales unul simplu, să-l fac de dragul de a face. Pot să mărturisesc că la un moment dat am avut un gînd cu „Făt-Frumos din lacrimă”, dar nu l-am mai transpus pentru că nici în ziua de azi nu am niște rezolvări clare. Îl mai las acolo să dospească pînă cînd îi va veni clipa. Fiecare spectacol pentru mine trebuie să fie cu totul altceva, pentru că altfel, nu ar fi suficient să schimb doar textul. Trebuie să schimbi viziunea regizorală. Fiecare nouă montare te provoacă și te obligă foarte mult.

În aceste perioade ale laboratorului de creație nu sînt un interlocutor plăcut. Pentru că sînt obsedat și chinuit de gînduri și devin foarte răscolit pînă încep lucrul. Eu sînt omul pe care îl chinuie cel mai mic detaliu și din acest cel mai mic detaliu pot face un lucru care să fie cheia spectacolului. Trebuie să te joci, să inventezi, din amănunte din astea se naște ineditul, originalitatea. Spre exemplu, cînd am montat „Raza de soare”, am inventat niște personaje, firele de praf, foarte trăsnete și haioase, care topăie ca niște prostuțe mici, au și cite o pană în cap.

O.V.: Este în dumneavoastră deci o luptă între regizor și actor?

T.H.: Da. Și nu cred că dinăștia doi există un cîștigător. Eu nu mă consider, nici actor, nici regizor, mă consider doar un om împlinit, nu vreau să-l mînîi pe bunul Dumnezeu. Nu pot să spun decît că am fost și sînt un actor cu șansă, cu norocul de a mă întîlni cu texte de mare valoare literară, cu regizori deosebiți, scenografi, compozitori fantastici. Nu consider că am

făcut ceva deosebit, ci doar că am încercat să fac foarte bine ceea ce am făcut. Asta da. Am încercat și am reușit în măsura în care am reușit.

O.V.: Cum de ați depășit o singură dată bariera dintre teatru și film? A fost doar proiectul „Încrederea”.

T.H.: Și atît. Pentru că a venit o Revoluție. Al doilea film urma imediat după „Încrederea”, unde am jucat rolul principal. Domnul Tudor Mărăscu mi-a spus clar: „vei face mult film pentru că este vorba aici despre telegenie”. A vrut atunci să mă oprească în București și eu nu am vrut pentru că i-am zis: „Eu decît să vin acolo și să duc tava, prefer să fiu vedetă la mine acasă”.

Din păcate, premiera filmului a fost în '87, după ce a fost oprit aproape trei ani de zile, nici nu am crezut că va mai ieși pe piață. Inițial se numea „Căuțiunea”, ori acest termen nu exista la noi atunci, nu era voie. Ce însemna căuțiune? Nu, dragă, la pînaie toți, fără așa ceva. Și atunci regizorul s-a zbatut, după ce s-au scos cîteva scene din film și a avut premiera în București. Apoi urma să fie alt film, prin '89, dar în decembrie a murit totul.

Atunci am avut poarta complet deschisă, dar a fost o conjunctură nefericită. Însă mă bucur că am avut șansa să joc alături de mari actori, Damian Crîșmaru, Victor Rebengiuc, Dana Dogaru. Cînd i-am văzut prima dată, la prima lectură, în carne și oase, chiar am crezut că se poate muri de inimă. Au fost atît de blajini cu mine, m-au iubit și eu i-am divinizat la rîndul meu. Este una din puținele experiențe în care m-am simțit necesar și prețuit. Am mai avut apoi puține momente din acestea.

Acum am senzația că totul s-a întîmplat ieri. A fost ca o clipă frumoasă. Bine, cu sacrificii, renunțări, cel puțin în primii zece ani cînd am venit în Iași. Stăteam în gazdă, dar plăteam doar ca să dorm, că în rest, nu ajungeam acasă. Jucam zi de zi cîte patru spectacole, plus repetițiile, nu exista noțiune de „sîmbătă” sau „duminică”. Atunci nu știam ce e aia familie, toți mă întrebau dacă nu mă înșor, dar eu pe cine vedeam în afară de ei? Nici măcar pe gazdă nu o vedeam, dacă veneam dimineața și plecam seara de la teatru. Dar nu m-am simțit niciodată obosit, plictisit, blazat. Mama avea o vorbă, „tu îți vei da viața pentru teatru, pentru că tu chiar nu poți trăi fără el”. Dacă ar fi să o iau de la capăt, aș face același lucru. Dar dacă nu crezi și nu simți cu toată ființa și nu te implici într-un tot al profesiei, lasă locul altcuiva. De asta niciodată nu am vrut să fac altceva decît ceea ce am crezut că pot face bine. Acesta este și motivul pentru care, după 12 ani de muzică, am renunțat.

Pentru că știam că niciodată nu voi fi în linia întîi. Ori asta nu mi-am dorit niciodată, ori primul, ori deloc.

O.V.: În ropotul acesta de roluri pe care le-ați jucat, peste o sută, ați uitat vreo clipă să fiți cine sînteți cu adevărat?

T.H.: Da, cred că au existat și momente din acestea. Îndeosebi în acei primi zece ani în care nu mai aveam timp să mă gîndesc la mine, la tinerețea mea, eram dedicat într-un tot al profesiei. Făceam totul cu atîta ardere și chiar patos, mă simțeam ca un rug, stăteam în sală să urmăresc chiar și spectacole pe care nu le repetam, să văd, să fur, pentru că meseria aceasta se fură.

Dar paleta de personaje a fost atît de diversificată că dacă aș încerca să dau filmul înapoi, m-ar lua cu fiori. Nu aș fi avut cînd să mă mai identific cu unul din personaje în viața privată. Poate, la Nică a Petrei, cînd mi-am reluat jocul copilăriei. Iureșul, tăvălugul ăsta al personajelor a fost atît de mare și agresiv ca volum de muncă încît nu am mai avut timp nici să mă gîndesc. N-am avut vreme să mă dezmeticesc dintr-un rol în altul.

O.V.: Cît de solicitant este să interpretați personajul Toma Hoge?

T.H.: Toma Hoge este și rămîne un personaj complex. Pentru că a vrut de la viață foarte mult și a iubit enorm copiii, drept pentru care s-a dedicat în totalitate lor. Toma Hoge a vrut întotdeauna să nu iasă din cuvîntul mamei, cu un singur amendament, că nu a respectat muzica și a ales alt drum. Dar în rest și-a divinizat mama. Pe lîngă faptul că a fost foarte caldă cu mine, am avut totuși o educație spartană, altfel nu se putea să fii primul, mai ales cînd am fost copil și tînjeam după joacă, nu după carte.

Apoi, personajul Toma Hoge deopotrivă își iubește și soția, care, pentru că vine dintr-un mediu erudit, mustind a muzică, a cultură, întotdeauna mi-a dat senzația că sînt măcar cu un pas în urmă. Drept pentru care am încercat să fac lucruri în plus, noi, ca să recuperez. Și să nu trăiesc vreo secundă senzația că nu sîntem egali.

Totul la mine se învîrte în jurul sentimentelor de iubire și prietenie. Fără aceste două lucruri, viața ar fi de-a dreptul amălică. În rest, personajul Toma Hoge are și o sumedenie de nemulțumiri. Spre exemplu, mi-ar fi plăcut să cînt la pian sau să călăresc. Poate par lucruri puerile, dar sînt dorințe spre care am tînjit și nu s-au materializat. Însă mergînd pe principiul că nu există perfecțiune și viața este mult prea scurtă ca să reușim să facem toate cîte ne-am dori, este bine așa cum e.

Cristina BABII

Un copil care face muzică este ca unul care face balet sau sport de performanță, nu mai are copilărie, doar timp alocat studiului.

Primul rol mare, un înger

Actorul în rolul său din piesa „Dincolo de umbre”

La cei 24 de ani ai săi, Dumitru Georgescu nu vrea să uite mireasma de copilărie și, înarmat cu răbdare și trusa marionetistului pe care o poartă mereu cu el, masterandul în anul al doilea în „Artele Spectacolului” dă viață celor mai năstrușnice personaje. Pe acestea le învață să meargă, să se așeze sau să facă reverențe, toate în formă de „S”. În spatele cortinei reușește să găsească de fiecare dată o porțiță pentru a intra în pielea personajului pe care îl joacă. Nu are încă experiența actorului sau a păpușarului trecut de o vîrstă respectabilă, însă asta nu îl deranjează. Mai profită puțin de vremea rămasă pînă cînd va trebui să crească cu adevărat.

Cînd era mic, se urca pe acoperișul casei de pe care cînta, spunea poezii sau interpreta roluri într-un spectacol imaginat al inocenței pe care singur îl pune în scenă, îl regiza, îl coregrafia, ca mai apoi tot singur să și-l certe. Pentru păpuși are însă în inimă o cămară specială. Pe aceasta o umple cîte puțin cu fragmente din poveștile pe care le-a jucat sau cu mici frînturi de material luate de la fiecare spectacol. Pe ele stau lipite etichete albe mîzgălite cu replici, ticsite unele peste celelalte, pe care le păstrează într-un colț de cameră.

Ascuns după o cană de ceai cu piersici și caise, ochii îi devin mai luminoși atunci cînd vine vorba despre „jucăriile” cărora le dă viață ori de cîte ori descâlcește firele încurcate ale marionetelor, sub privirile spectatorilor. Și parcă se pune în pielea fiecărui personaj în parte atunci cînd îi vorbește despre **Pădurarul** din „Scufița Roșie” sau **Florindo** din „Commedia Dell’Arte”. Se uită cu atenție la mine, de parcă ar fi pe scenă, și desenează în aer întreaga lor întîmplare din gesturile simple ale mîinii stîngi.

Între muppets și marionete

Au trecut cinci ani de cînd **Dumitru** s-a încumetat să încerce altceva decît aveau părinții săi planuit pentru el, teologia, și a pus piciorul în pragul **Universității de Arte „George Enescu”** din Iași fără a ezita. Nu știa diferența între păpușărie și actorie sau cum ar trebui să-și controleze emoțiile atunci cînd se află în fața publicului. Însă a ales să se facă păpușar și să se mai joace încă puțin, îndeletnicire pe care a privit-o abia mai tîrziu ca pe o artă.

„Chiar trebuie să te așezi în formă de S pe scaun și să te ridici la fel, tre-

buie să respire păpușa cu care lucrezi”, îmi spune cu gîndul la profesoara pe care ajunsese să o urască în primul an de facultate pentru că i-a ținut timp de două ore cu marioneta în brațe. Cînd privește înapoi, nu poate decît să zîmbească și să-i fie recunoscător. „Acum o iubesc. Dacă stau două ore cu o marionetă în brațe nu mi-e frică atunci cînd o minuiesc că o să-i fugă capul într-o parte și mîna mea în cealaltă”. În aparițiile de pe scenă a avut mereu libertatea improvizației și teme care îi permiteau să se joace, să scrie basme noi. Fie cu păpuși de tip „bibabo”, cele care se pun pe mină precum o mînușă sau de tip „bunraku”, care necesită trei păpușari pentru a fi minuite, iar astfel „eram lăsați să ne creăm propriile spectacole”.

I-a purtat noroc păpușa neconvențională construită de el dintr-o bucată de burete, pe care a prezentat-o și ca lucrare de licență. Aceasta venea să completeze un moment de pantomimă și avea în spate un gabit (o bucată din lemn) pentru a putea fi controlată. Despre ea, **Dumitru** spune mîndru că „am purtat-o peste tot, pe la toate festivalurile, prin Cluj, Botoșani, Timișoara, Galați, Alba Iulia”.

Bataia aripilor negre

A renunțat la inhibiții și a lăsat tracul de scenă să cadă asemenea cortinei la sfîrșit de spectacol. Ca o fire boemă, a avut un cuvînt de spus în piesa „Dawn Way”, în regia lui **Radu Afrim**, pe care l-a cunoscut în mod întîmplător în urma unui *casting* la care a mers la sfatul unei prietene. Și-a tapat părul, s-a lăsat machiat și și-a luat în spate o pereche de aripi negre, pictate pentru rolul său de înger. Încă de la prima reprezentare a spectacolului a crescut și a lăsat deoparte frica de a

Copilul care trage sforile pe scena oamenilor mari

• „aveam o profesoară care mă pune în primul an de facultate să stau două ore cu păpușa în brațe” • pentru el, însă, cel mai bun critic și public au rămas cei mici

fi criticat, iar aplauzele din ce în ce mai multe din partea publicului l-au încurajat și mai tare. Îmbrăcat într-un tutu din *tulle* negru, asemenea celor purtate de balerine, a urcat pe un bar de pe care și-a rostit cu însuflețire replicile. E mîndru că, deși a luptat o vreme cu încrederea în sine, acum poate merge la orice casting, fie că e vorba de păpuși sau teatru obișnuit.

După cinci ani de actorie a interpretat aproape douăzeci de roluri pe scenele din **România**, dar și pe cele din afara țării. Dar nu toate au fost lipsite de peripeții, iar dintre acestea, prima oară își aduce aminte de cea din **Mangalia**. „La «Gala Tinărului Actor Hop», luminile care trebuiau fixate pe scenă nu erau unde trebuie așa că ne-am pierdut din start concentrarea. Ca să nu mai spun că una dintre cele două colege cu care jucam a alunecat și a căzut într-o scenă în care trebuia să se îndrepte spre mine”, însă asta nu i-a împiedicat pe cei trei tineri să cîștige premiul pentru cel mai bun spectacol. Celelalte două personaje au fost singurele colege de an pe care a reușit să le convingă să participe alături de el la acest turneu. Nici unul dintre ei nu a sperat însă că o trupă de păpușari din **Iași** poate cucerii locul I.

I-a rămas întipărită în minte și întîmplarea de la **Brno**, unde a rămas, în gară, fără bani, bilet de întoarcere sau bagaje, avînd în mînă doar un telefon și haina de pe el. „Ne întorceam de la un festival din Praga. Eram eu, două colege și domnul Gicu, care s-a ocupat de lumini și de muzică, și aveam foarte multe bagaje plus decorul și păpușile. Trebuia să plecăm din Brno spre Budapesta, iar trenul stătea în gară doar un minut și cum domnul Gicu avea o vîrstă destul de înaintată i-am zis să urce doar cu bagajul lui, iar fetele și cu mine am adus celelalte lucruri.” Și după ce le-au urcat pe toate în compartiment, una dintre colegele sale și-a amintit că mai are niște bani pe care nu îi poate schimba la **Budapesta**, așa că au coborît amîndouă pînă la magazinul din gară. Dinspre locomotivă se auzea deja semnalul de plecare, iar cum colegele sale nu se întorseseră încă, **Dumitru**

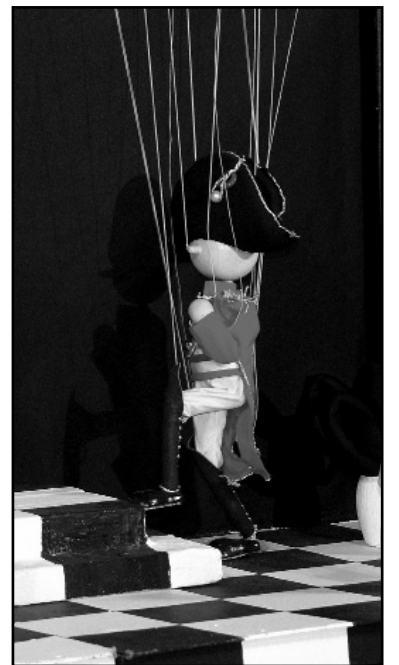
a coborît după ele.

Și cu ochii mari asemenea bunicutei din „Scufița Roșie” rememorează clipele în care trenul a început să se miște iar colegele sale erau de negăsit. A rămas singur într-o gară în care nimeni nu vorbea engleză și, pentru că nu știa ce să facă, s-a așezat pe o bancă de pe care a început să-i sune pe cei cunoscuți. Pentru că deja plecase din **Praga**, nu s-a gîndit să ceară de la teatrul de acolo vreun număr de telefon, așa că singura soluție a fost să îl sune pe **Horia**, prietenul său actor al **Teatrului Național** din **Iași**, pe care mi-l indică printr-o privire discretă undeva în spatele nostru. Iar cum acesta își bea liniștit cafeaua, **Dumitru** continuă. „La telefon, **Horia** mi-a spus calm «Mămică, te duci la Informații, arăți frumos pe hartă unde ești și unde vrei să ajungi, că n-ai bani și gata». Am închis, am mers la informații, am explicat prin semne unde vreau să ajung de ajunseseam să simt că le-am vorbit limba pînă mă dureau degetele”. După cîteva telefoane date și alte cîteva ore întîrziere pe tren colegii de trupă s-au reunit în prima stație de unde au pornit spre casă.

Pruncul în contur fosforescent

Scenele le-a părăsit, iar ele l-au dat uitării. De pe cea a **Teatrului Național** din **Iași** a coborît și a spus „da” prietenilor săi din trupa **S’Art** pentru rolul din piesa „Hirtii, ursuleți și fete”. Așa a început să joace pentru prima oară în baruri, unde „cei din public se pot întoarce la conversația sau cafeaua lor dacă nu le place piesa” și „scena propriu-zisă nu există”. Iar neîncrederea în propriile puteri a abandonat-o complet atunci cînd l-a interpretat pe **Flavius Mîndru** în lumina difuză din „Arte Bar”.

Pentru el, însă, cel mai bun critic și public au rămas copiii, pe care „e cel mai greu să-i mulțumești”. Știe că un copil va trăi mereu altfel povestea și alta va fi intensitatea cu care îi va vedea personajele, iar cînd se strecoară pe după paravan și vede „ochi-

Păpușile nu prind viață în mîinile oricui

sorii” din sală care îl privesc, „mă emoționează pînă la lacrimi”. Își aduce aminte cu glasul ușor tremurat momentul în care, după terminarea unui spectacol, un copil de cinci ani a venit la el și l-a rugat „să îl ajute cu hăinuta”. Bănuitor, l-a întrebat pe acesta de ce nu e alături de părinți însă răspunsul primit l-a dezorientat: „vreau ca tu să mă îmbraci, te-am văzut acolo pe scenă, după paravanul negru și eram sigur că ești tu”.

Știe că acel copil l-a uitat, probabil, imediat ce a pășit fericit afară din teatru alături de părinți, însă acum sînt alții care îl așteaptă în fiecare sîmbătă nerăbdători și plini de idei. La **Pașcani** este profesor de teatru al școlii „ProfessArt”, unde, din noiembrie 2010, a crescut alături de prichindeii care îl strigă „Dumi”. Se asigură că nu intră în sala de repetiție fără lecțiile învățate și că poveștile sînt la fel de pline de viață pentru micuți, cum au fost și pentru el pe vremea cînd era copil. Cel mai mult l-a surprins **Smaranda**, fetița care a venit pregătită de acasă cu idei noi pentru „Cenușăreasa” și pentru care **Dumitru** își subțiază vocea atunci cînd o imită. „Dumi, cred că prințul ar trebui să intre prin cealaltă parte a camerei și ar fi bine dacă prințesa ar face așa”, și îmi prinde mîna într-a sa pentru a mă face să înțeleg.

Precum paginile mîzgălite de scenariu pe care le are în geantă, știe că va găsi mereu un rol care să îi atragă atenția și cîteva marionete, uitate într-o cutie cărora să le dea din nou viață și să le facă să danseze. Așteaptă, însă, cu nerăbdare, ziua în care actorul și păpușarul se vor întîlni cu regizorul, pentru că, asemenea unei păpuși „bunraku”, mai are nevoie de încă o pereche de mîini ca să simtă că merge înainte.

Mădălina MORARU

Dumitru și colegii săi de la trupa de teatru din facultate

Cînd s-a disecat retorica

Vînzătorii de cauze din parcul reginei

În Hyde Park din centrul Londrei, vorbitorii în public devin vînzători ai propriilor idealuri. Ei vin aici ca să-și promoveze religia sau cauza, să acuze sistemul și să-i facă pe curioși să gîndească. E mai mult decît un hobby pentru ei, e un ritual pe care îl repetă cu sfințenie în fiecare duminică, înscriindu-se alături de Karl Marx, Vladimir Lenin și George Orwell în istoria parcului. De aproape două secole, Speaker's Corner (Colțul Oratorilor) e o veritabilă „piață a ideilor”.

Printre statuile parcului, vîntul suflă frunze îngălbenite. Cu umbrele deschise, turiștii aleargă spre adăpostul stației de metrou sau a galeriei de artă modernă **Serpentine**, în direcția opusă. Cele cîteva grade de afară au alungat și ultimele urme de pași de pe alei. În **Speaker's Corner**, însă, oratorii stau zgribuliți ca niște porumbei și așteaptă cuminiți lîngă pancartele lor să se domolească ploaia. Își mai toarnă o cană de ceai din termos sau discută cu însoțitorii lor, ascunzîndu-și miinile în buzunare. Stau departe de restul vorbitorilor în public, ca nu cumva vreunul dintre ei să le răpească auditoriul prin strigăte mai puternice sau mesaje mai șocante. Fiecare e acolo pentru a-și sustine propria cauză, idealuri pentru sînt dispuși să înfrunte frigul și ploaia, ignoranța și chiar batjocura trecătorilor, săptămîină de săptămîină.

Ziua Blonzilor Naturali

Retrasă în colțul ei, **Maria de Jesus Lucungo** se îngrijește de propria pancartă, acoperită cu un sac negru de gunoi. Are în jur de 40 de ani și e îmbrăcată într-un palton cu guler de blană, căciulă împletită bej și un ruj roșu țipător. Nu strigă și nu gesticulează larg precum alți oratori, ci așteaptă timid ca trecătorii s-o întrebe de ce se află acolo. Nu pare genul de persoană pe care m-aș aștepta să o

Încă ne merge bine, ce-i mai greu abia de acum urmează

găsesc aici. Cînd mă apropii de ea, rulează în sus sacul de gunoi și lasă cele două hîrtii imprimate, prinse pe un băț de lemn, să vorbească în locul ei. Printre pozele cu nordici blonzi citește: „Vă rog semnați această petiție pentru Ziua Blonzilor Naturali.” Dedesubt se află și explicația: „pentru încurajarea prezervării lor și pentru o lună a istoriei albilor pentru oamenii albi în general. Vă mulțumesc pentru binevointă.” Mă surprinde cauza ei – doamna e de culoare neagră. „Negrii, arabii, indienii, asiaticii, fiecare minoritate din țara asta are propria sărbătoare națională. Dar oamenii albi ce au? Nu au nimic, nici o sărbătoare dedicată culorii lor, care să le celebreze unicitatea. E nedrept. De asta mă aflu aici, ca să le sustin cauza. Cineva trebuie s-o facă.” Are un accent diferit de cel al britanicilor și, cînd o întreb de unde e, îmi spune că din **Angola**. Încerc să îi vorbesc pe o portugheză stîlciță și pare încîntată că are cu cine schimba cîteva cuvinte în propria-i limbă. Mă încurajează să-mi exerseze vocabularul și să-i vizitez țara de origine cîndva, dar nu îndrăznesc s-o întreb cum de tocmai ea sustine cauza albilor după ocupația portugheză și 27 de ani de război civil.

O rog să-mi spună cum o cheamă și îmi ia agenda să-și scrie numele, cu degetele înghețate: „Îmi cer scuze, nu scriu prea frumos.” Mă ofer să-i întorc favorul și să-i semnez la rîndul meu petiția, dar îmi spune că nu e nevoie. E mai important să-și transmită mesajul decît să strîngă semnături. „Fiecare rasă are propria frumusețe, propriile caracteristici care trebuie apreciate și păstrate cu grijă.

Acum există atîtea căsătorii interrasiale, încît rar mai vezi oameni albi, blonzi cu ochii albaștri. Trebuie să păstrăm culoarea celor albi, așa ca tine, și blondul natural.” Ploaia a stat în loc. **Maria de Jesus Lucungo** scoate complet sacul de gunoi mototolit și își continuă răbdătoare campania.

„Va fi mai rău!”

La intrarea în parc, un domn în vîrstă tocmai a terminat de conversat cu niște domnișoare. Stă cu mîinile la spate, înalt, și-și afișează cu demnitate pancarta agățată cu sfoară de un umeraș pe după gît, pe care scrie mare: „It's going to get worse” („Va fi mai rău”). În spatele lui stau aranjate termosul cu ceai, un scaun de pescar și un diplomat cu articole de ziar și documente pe care le scoate atunci cînd trebuie să-și sustină argumentele. Pe hîrtia vidată în plastic a adăugat patru imagini ca subiecte de pornire în conversațiile cu trecătorii. În timp ce vorbește, arată cu degetul către fiecare dintre ele, aproape didactic.

Viziunea lui nu este, însă, complet pesimistă, ci pare mai mult nemulțumit de anumite aspecte ale lumii de azi: „În primul rînd, există problema camerelor de filmat. Londra e unul dintre cele mai monitorizate orașe ale lumii, în fiecare moment ești urmărit de o duzină de camere de filmat. Asta e o încălcare a intimității personale, iar rata criminalității nu a scăzut atît cît promitea Primăria. La fiecare 1000 de camere de filmat, a fost prins un singur infractor, ceea ce înseamnă că Poliția este incompetentă, în ciuda tehnologiei pe care o au la dispoziție. Și ce vor ei să facă? Să instaleze și mai multe camere din banii publici. E strigător la cer!” Încălzirea globală, suprapopularea pămîntului, politica externă a S.U.A., toate sînt semne că lumea, așa cum o știm noi, e în schimbare. Iar el predică împotriva schimbării de peste un deceniu.

„Cunosc locul ăsta de 40 de ani. Cînd eram mic, obișnuiam să vin în Speaker's Corner cu bunicul și să ascultăm discursurile de aici. Era un fel de tradiție – unii se duceau la biserică, noi veneam aici să petrecem o zi întreagă de relaxare și introspecție.” Nu-și propusese niciodată să devină la rîndul lui orator, dar ocazia i s-a oferit în urmă cu 15 ani, în

• mă surprinde doamna de culoare neagră, care militează pentru o zi națională a blonzilor • pe locul pe care se află parcul a fost cîndva spînzurătoare

timpul unei ninsori. „Eram în autobuz, în drum spre casă, și ne-am trezit toți pasagerii că eram invitați să coborîm. Șoferul a spus că nu poate înainta, tot traficul e oprit din cauza «tipului nepotrivit de zăpadă». Nu ne-a venit să credem – există vreun tip potrivit de zăpadă pentru transportul londonez?” Cînd a coborît în stație, a dat peste reclama primei pagini a unui ziar, care declara: „Va fi mai rău”, și și-a spus că e un titlu foarte potrivit situației. L-a rulat, l-a pus la subraț, iar în timp ce mergea cu metroul i-a venit ideea să-l etaleze. Oamenii au rîs, iar el a început să le vorbească. „De atunci, vin cu aceeași pancartă în parc. Evident, am tras-o la xerox ca să nu se strice originalul de la uzură, și nici nu vin chiar în fiecare duminică. Dar încerc.”

Domnul cunoaște istoria parcului foarte bine și povestește cum **Marble Arch**, monumentul din apropiere, marca marginea **Londrei**, unde era pe vremuri locul de spînzurătoare al orașului, apoi districtul măcelarilor. A fost cumva natural ca oamenii să se adune aici, la periferie, pentru proteste și dezbateri, încă de la începutul secolului al XIX-lea. În 1855,

Ca să ai mai mult succes, coarcele nu strică

în **Hyde Park** au avut loc revolte împotriva „Sunday Trading Bill” („Actul comerțului de duminică”), care interzicea vînzarea și cumpărarea de produse în singura zi liberă a muncitorilor de rînd. Unsprezece ani mai tîrziu, 200.000 de oameni se adunau aici pentru a cere dreptul la vot, într-un protest care a necesitat intervenția a 1.500 de polițiști și a armatei. „Înainte se întruneau în jurul unui copac, numit Copacul Reformei, după Liga Reformei care organizase protestele. Cineva stătea în fața copacului și vorbea, iar oamenii care nu mai încăpeau în jurul lui se urcau pe crengi să asculte. Din păcate, copacul era deja uscat și gol pe dinăuntru și cineva a aruncat o țigară în interiorul lui. Stația de pompieri era chiar în apropiere, dar nu l-au putut salva. Copacul a ars complet, dar stația încă mai există.”

În timp ce povestește, i se citește mîndria pe chip. Acum și el face parte din seria marilor oameni care au

venit aici să anime imaginația curioșilor. „Să mă cauți în «Ghidul de călătorii – Londra» a lui Dorling Kindersley. Am o poză acolo, la secțiunea dedicată Speaker's Corner, pe la pagina 207 sau 211, nu mai știu exact.” Din cînd în cînd întoarce iritat privirea spre tipul din apropiere care vorbește la megafon. „Avem reguli, să știi, sîntem civilizați. Există și un regulament undeva la intrarea în parc: fără megafone! Trebuie să-ți atragi auditoriul doar prin voce și idei. Ce s-ar alege de locul ăsta dacă toți am veni cu sisteme de sonorizare din ce în ce mai mari?”

Infractorul legilor nescrise

În jurul irlandezului care face abuz de tehnologie s-a adunat o mulțime de oameni. Stă cocotat pe o scară mare, de metal, și își ține un genunchi îndoit în postură de luptător. Gesticulează larg cînd vrea să atragă atenția, apoi se lasă cu un cot pe marginea scării ca să șoptească în megafon povestea vieții lui. Nu pare a fi pregătit un subiect anume de discuție, ci așteaptă ca mulțimea să-l întrebe ce părere are despre diferite probleme. „Sînt profesor de științe politice la o universitate de aici, din Londra, și le spun mereu studenților mei că nu îi cred în stare să țină un discurs pînă nu exersează în Speaker's Corner. Abia aici aflu dacă ai stofă de orator, dacă poți să păstrezi interesul celor care te ascultă.”

Doi tineri arabi sînt, însă, puși pe șotii și vor să-i strice concentrarea. Îl întrerup în mijlocul frazei să-l întrebe unde s-a tuns sau dacă e homosexual, iar irlandezul le răspunde pe același ton că nu sînt genul lui. Discursul ia o tentă naționalistă, despre cum a călătorit în toată lumea, a locuit **New York** și **Rio**, dar tot **Marea Britanie** îi pare mai frumoasă, apoi să înceapă să cînte: „Danny, băiete,/ Fluierule, fluierule te cheamă/ Din vale în vale...” Între timp, tinerii încep să înghesuie frunzele cu piciorul sub scara lui și să se prefacă a cere o brichetă din public. Profesorul se arată enervat, dar e distras de un african din apropiere, care nu a reușit să atragă atenția asupra sclaviei economice moderne prin țipele lui și acum își acuză vecinul de lașitate, fluturînd în aer o umbrelă roșie. „Te disprețuiești! Te voi ignora, tu cel care ții în spate!”, ripostează cel din vîrfurile scării.

Irlandezul își termină cîntecul despre plaiurile verzi pe care a crescut, apoi mulțimește publicului și își strînge scara. În urma lui, mulțimea se împrăstie. Mai sînt destui oratori care să anime publicul: un grup împrăstie pliante despre libertatea pe care o au de fapt femeile islamice, un altul propovăduiește întoarcerea la **Iisus**, bărbatul cu umbrelă roșie țipă despre sclavie iar un vagabond, cu coarcele de diavol, e fericit că are cu cine discuta despre greutățile vieții. Pe gardul din fața lui scrie mare: „Britanie, întoarce-te la DUMNEZEU sau vei fi cucerită.”

Anca MATCOVSCHI

Profesorul irlandez a acaparat toată mulțimea

Cînd sufletul se taie cu cuțitul

Închiși în capitala de obsesii

Singurătatea trezește monștri înfiorători în sufletele noastre rătăcite prin firescul fiecărei zile. În prăpastia ei se cuibărește și personajul principal al piesei lui David Mamet, „Edmond”, a cărei premieră în regia lui Vlad Massaci, a avut loc sîmbătă, 10 martie, începînd cu ora 19.00, la sala „Teatru la Cub”. Povestea omului care ține cu tot dinadinsul să-și schimbe viața din temelii s-a conturat sub reflectoarele scenei, într-un spectacol despre decădere, smuls dintr-un peisaj urban anost și bolnăvicios.

Intrăm, pe-o ușă înaltă, într-un **București** pe care-l recunoaștem după culori și după muzică. Zece cuburi gri desenează pe scenă o încrengătură de galerii înguste, ca intersecțiile sufocante ale capitalei, iar boxele eliberează zgomot de motoare turate și sirene care par a se pierde, deznădăjduite, în atmosfera de **București** pe înserat. Simfonia aceasta haotică se intensifică și se amestecă în ea ritmul unei piese rap, domolite de sunetele unei ploii uscate. Sub picăturile ei, doi necunoscuți se plimbă pe culoarele luminate difuz de reflectoare, fără scop, fără destinație. Curînd, însă, acoperiți, la rîndul lor de pelerine galbene, zece astfel de fantome circulă printre cuburile scunde, în haosul lor aglomerat rătăcind și un costum cenușiu, cu servietă. **Edmond**.

Ca după o poruncă, scena se transformă într-un joc electronic activat de un apel telefonic, iar perso-

Printre fantezmele galbene rătăcește un costum cenușiu

najele își flutură, tulburat și mecanic, celularele și mîinile prin aer. Vocea robotică de femeie ce răsună de niciunde îi înnebunește, doar **Edmond** rămînînd urcat pe unul din cuburile de lemn, cu palma întinsă în gol, iar **Dumnezeul** acesta virtual îi ghicește un viitor fără noimă.

Antidoturi pentru singurătate

Ceea ce vedem noi, însă, e un fotoliu roz ce transformă alt cub într-un colț de apartament. În casa lui **Edmond** e liniște pînă cînd solesc pașii soției blonde, elegante și glasul ei începe a frămînta banalități cotidiene, întrerupte doar de hotărîrea lui de a pleca. Pentru totdeauna. Pentru că, așa cum îi spune bărbatul din celălalt capăt al scenei, adică un bar cu lumini brune și verzi, „trebuie să ieși din tine. Fîindcă presiunea e prea mare”. Iar pe **Edmond**, presiunea de-a nu fi altceva decît ceea ce este îl schimonosește, îl consumă ca pe țigara dintre degetele pedantului cu cămașă descheiată care îi dă lecții de viață. Și-l trimite în căutare de fericiri mirene printre trupurile învăluite în blănuri și rochii de piele ale prostituatelor mai ieftine, mai scumpe și

cu chipul înroșit de rușuri sîngerii. Păcălit de fiecare dată de promisiunile senzuale ale femeilor cu tocure strălucitoare și desuiri de mătase, întreaga ființă a lui **Edmond** se cutremură sub privirile aproape îngrijorate ale unui public tăcut.

„Banu’ jos” îi tot repetă un vînzător de vise care-l împinge, pe străzile de printre cuburi și-l fură de ultimii bani și cea de pe urmă speranță pentru că nu ghicește „dama de roșu”. Bătut și surescitat, bărbatul nu reușește să capete nici o cameră de hotel ieftin, urlîndu-i receptionerului „Tu chiar vrei să trăiești într-o lume ca asta?”. Un răcnet exasperat care se întoarce, de fapt, într-însul. Cu sufletul deja pierdut, **Edmond** își vinde și verigheta unei rusoaice închise într-un cub de sticlă ca într-un ghișeu sumbru și-și cumpără în loc un „cuțit de supraviețuire”.

Cămașa roșie din întuneric

Cuburile devin celulele aglomerate ale unui metrou bucureștean, cu ropot de șine, în care bărbatul și-o aduce aminte pe mama, privind la pălăria roz a unei femei. Paltonul ei verde se tulbură, însă, atunci cînd **Edmond** o amenință, jignit de refuzul ei de-a conversa. O amenințare cu același cuțit cu care îl atacă

- cuburile devin celulele aglomerate ale unui metrou bucureștean
- degradarea lui Edmond pare fără sfîrșit

și pe cel care încearcă să-l jefuiască, vînzîndu-i „femei curate”, personaj care face publicul să chicotească, în-să doar pentru o clipă, căci nebunia lui Edmond devine, din acest punct, capabilă să ucidă.

Și o ucidă pe **Glenna**, chelnerița cu închipuiri de actriță a cărei cămașă roșie cade în brațele lui, dezgolin-du-i sîinii sub lumina oarbă care le învăluie momentul de pasiune. Cuțitul lui **Edmond** o retează subit, iar odată cu pumnul care sfîșie aerul și se-mbibă, în mințile noastre, cu sînge, se nasc și priviri cu subînțeles în ochii spectatorilor. Degradarea lui **Edmond** pare fără sfîrșit.

Cînd unul din cuburi devine celulă, putem vedea, parcă, barele de fier în jurul lui, sufocîndu-l. „Sîntem prea mulți oameni pe lume. De aia ne omorîm”, se scuza mai mult pentru sine. Ride înfundat și dement, filosofînd cu inconștiența faptului că închisoarea îl va face, curînd, femeia colegului de celulă.

Au trecut ani de cînd sîntem în închisoare. Îl privim cu toții înfiorați de orbirea în care s-a stins cel de la început, de suferința care se topește în sărutul lui **Edmond** pe obrazul colegului său. Un joc de noroc la care el a pierdut, o prostituție a minții închise în cotidian a fost întreaga piesă, la sfîrșitul căreia fiecare dintre noi a privit, fără cortină, către personajele urcate pe cuburi, regăsind, în cîte unul din ele, metehnele propriului suflet. „N-am nevoie de voi”, răsună încă glasul lui **Edmond**.

Anca TOMA

LENTILA DE CONTACT A LUMII

Loc liber la CNA

- Dan Grigore s-a retras după două mandate de aproape 12 ani

Cu glumele lui **Mircea Badea** ne-am obișnuit cu toții. Parcă n-ar fi el dacă s-ar comporta altfel decît redus în reflecție, dar exagerat în gestică și mimică. Și tovarășul lui, **Mihai Gîdea**, începe să devină la fel de recunoscutibil. Oamenii ăștia doi sînt un izvor de amenzi primite de la **Consiliul Național al Audiovizualului (CNA)**. Nu demult, postul TV **Antena 3** a fost amendat cu 150.000 de lei pentru limbajul injurios pe care prezentatorul emisiunii „Sinteza zilei” l-a folosit într-o conversație telefonică cu președintele **Casiei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS)**, **Lucian Duță**.

Nici **OTV** nu a scăpat de pedeapsa **Consiliului**, campania „Ciocoiul” **Oprescu**, care a avut ca subiect viața privată a primarului capitalei, fără a-l consulta în prealabil, a fost amendată cu 50.000 de lei în luna ianuarie a acestui an.

Tocmai faptul că televiziunea românească nu umblă slobodă și este ținută cumva în frîu de **CNA** ne conferă o doză de siguranță și confort. Dar cînd unul din membrii săi cei mai vechi, **Dan Grigore**, își dă demisia pentru că nu poate funcționa „într-o instituție care e obligată să lucreze într-un climat de presiune permanentă, de fătarnicie și de măsurare sistematică a celor mai elementare principii”, ne punem niște semne de întrebare.

Dan Grigore nu a semnalat acesta ca fiind singurul motiv din cauza căruia s-a retras din corpul **CNA** după două mandate de aproape 12 ani. „Picătura care a umplut paharul”, afirmă acesta, este declarația președintelui **PNL**, **Crin Antonescu** care i-a reproșat acestuia că este lipsit de onoare și că este simpatizant al președintelui. Așa încît joi, după ce o declarație oficială din partea conducerii **PNL** în care să fie revocată afirmația nu a mai venit, **Dan Grigore** s-a retras, așa cum a avertizat că o va face.

Încă de la numirea sa, în decembrie 2006, **Dan Grigore** a fost considerat unul din cei mai radicali membri împotriva posturilor TV care nu apără opoziția. Așadar, o hotărîre care scoate la iveală motive ascunse într-un pahar a cărui ultimă picătură s-a vărsat iscă o furtună la nivel politic în același recipient pînă acum transparent.

Cristina BABII

În anul 2010, **România** tăia din salariile bugetarilor pentru a preveni un declin asemănător cu cel din **Grecia**. Anul acesta, **Traian Băsescu** vrea ca remunerațiile să revină la valoarea lor inițială. „Președintele a declarat miercuri, în Parlament, că trebuie găsite soluții pentru ca în jurul datei de 1 iunie să fie reîntregite salariile bugetarilor.”

Salariile din buzunarul puterii

- Băsescu s-a declarat convins că se vor putea găsi posibilități fără a reduce din investiții

(**Mediafax**, miercuri, 7 martie). Inițiativa acestuia a stîrnit reacții adverse din partea **Opoziției**, iar în timpul discursului, un grup de participanți la ședința **Parlamentului** au scandat demisia președintelui. În expunerea făcută, **Băsescu** s-a declarat convins că se vor putea găsi posibilități fără a reduce din investiții. „Veți putea găsi resurse ca, la sfîrșitul mandatului, să le puteți spune bugetarilor că au salariile întregi, așa cum le-ați găsit cînd ați venit la guvernare” (**Agerpres**, miercuri, 7 martie). Soluția oferită ca salariile să fie majorate ar fi diminuarea cheltuielilor în alte zone ale bugetului.

Poziția președintelui a fost criticată de **Victor Ponta**, liderul **PSD**, care consideră că vorbele nu au a-

coperire constituțională, ci doar se continuă ceea ce a început guvernul **Boc**. „Despre salarii trebuie să vorbească prim-ministrul, nu președintele, care nu are nici un rol constituțional în acest sens” (**HotNews.ro**, miercuri, 7 martie). Anunțul șefului statului este văzut ca o nerespectare a atribuțiilor și de către **Ion Iliescu**, care a afirmat că **Băsescu** a mai trecut dincolo de sfera sa de influență și atunci cînd a anunțat tăierea veniturilor salariale cu 25%. „Nu este atributul președintelui să vină cu astfel de chestiuni, Guvernul este cel care merge în fața Parlamentului și explică măsurile de natură economică și salariale.” (**HotNews.ro**, joi, 8 martie). La celălalt pol se află cei care cred

că majorarea cu mai mult de 5% în 2012 ar fi posibilă, însă românii trebuie să fie conștienți că puterea de cumpărare a scăzut în ultimii trei ani cu pînă la 16%. „Salariile trebuie aduse la nivelul dinainte de reducere, ceea ce nu înseamnă că cei care sînt angajați în activitățile finanțate din bugetul României vor avea aceeași putere de cumpărare”, a explicat eurodeputatul **Theodor Stolojan** (**Agerpres**, vineri, 9 martie).

Propunerea de creștere a salariilor bugetarilor pare cel puțin ambițioasă, mai ales dacă se are în vedere și faptul că **Guvernul** trebuie să aleagă între tăierea **CAS** și majorare. Pînă pe 1 iunie, românii bugetari rămîn să speră că mesajul președintelui în fața **Parlamentului** nu este doar o voință electorală.

Mădălina OLARIU

Mama Rusia si-a ales tatăl

Putin cîte puțin, câștigă tot Putin

După reluarea alegerilor din Rusia, tot Vladimir Putin a câștigat – de data aceasta cu 63,6% din voturi. Opoziția a acuzat din nou fraude și manipulații, însă fostul premier va fi, inevitabil, pentru a treia oară liderul țării. Analistii politici spun că Putin nu va mai putea ignora glasurile nemulțumite ale Rusiei. De data aceasta, nu a mai câștigat cu peste 100%.

- chiar dacă valul protestelor s-a mai atenuat, președintele nu va putea să facă abstracție de vocile care îl contestă
- o amenințare pentru viitorul mandat este cea economică; rușii au nevoie de reforme

Victoria VIOARĂ

Un rezultat așteptat, evoluții imprevizibile

- electoratul cultivat, clasa de mijloc, așteaptă o reformă politică autentică, și nu simulacre

Fostul spion **KGB**, azi liderul forte al **Rusiei**, **Vladimir Putin** și-a îndeplinit cu succes prima parte a misiunii: a recucerit **Kremlinul** din primul tur de scrutin, fiind ales președinte cu 63,6% din voturile rușilor. Este adevărat că și din scaunul de premier tot el manevra țara, dar avea nevoie să treacă cu bine de această formalitate – alegerile prezidențiale – pentru a se reinstala cu acte în regulă în fortăreața din inima **Moscovei**.

Observatorii internaționali și opoziția îi reproșează că a jucat incorect: în campania electorală a fost cel mai mediatizat dintre cei cinci aspiranți la președinție; în calitate de șef al guvernului, și-a promovat candidatura folosind resursa administrativă; i se impută

că, din porunca sa, a fost eliminat din cursă și unicul concurent real, fondatorul partidului de opoziție **Iabloko**, **Grigori Iavlinski**, a cărui candidatură a fost respinsă de **Comisia Electorală Centrală**, din motive procedurale.

Iavlinski nu era în măsură să-l împiedice pe **Vladimir Putin** să câștige președinția, dar i-ar fi periclitat victoria din primul tur și puternicul lider rus nu putea să îndure o asemenea palmă. Așa că și-a fixat dinainte toți parametrii, ca rezultatul final să fie cel așteptat.

În acest context, el redevine președinte al **Rusiei**, după alte două mandate deținute în perioada 2000 – 2008. Partea mai dificilă a misiunii sale începe: el va trebui să se mențină în acest post timp de șase ani într-o **Rusie** în

trezire, dornică de libertăți, de presă independentă în locul celei de propagandă. Electoratul cultivat, clasa de mijloc așteaptă o reformă politică autentică, și nu simulacre, iar **Putin**, maestru în reprimarea oricărei opoziții reale, va trebui acum să deprindă exercițiul dialogului cu nemulțumii.

Chiar dacă valul protestelor declanșat după parlamentarele din decembrie trecut s-a mai diminuat, președintele ales nu va mai putea să facă abstracție de vocile care îl contestă. Va trebui să recurgă la anumite concesii, menite să-i legitimeze puterea, dar care, potrivit unor experți, îi vor slăbi influența și, posibil, îi vor grăbi sfârșitul. Simpatizanții săi sînt, însă, optimiști, afirmînd că **Putin** nu este un **Brejnev** încremenit în proiect, ci un om inteligent și flexibil, care va ști să se facă tututor toate, să se „updateze”, să fie președinte democrat pentru adepții democrației și țar al maselor tradiționaliste deopotrivă. Ce un bun spion, el nu știe ca-uni aceea misiune imposibilă.

Un singur lucru i-a fost cu neputință: să-și stăpînească lacrima gloriei după anunțarea rezultatelor preliminare, care îl arătau deja incontestabil învingător. Venit în seara zilei de 4 martie, imediat după închiderea urnelor, la mitingul susținătorilor săi din **Piața Manej**, liderul forte, întotdeauna impenetrabil, a lăsat preț de câteva clipe să i se vadă sufletul. Toată încordarea bine camuflată în acești ani de conducere i-a țîșnit într-o lacrimă. Să conduci o țară mare și diversă ca **Rusia**, să fii și premier, și principalul strateg al țării, și pi-tot salvator, și vînător iscusit nu e lucru deloc ușor. Acum bucuria și o binemeritată relaxare i se citeau pe chip. Și se mai vedea limpede că a răbdat cu greu cei patru ani, cît a așteptat să-i vină din nou rîndul la președinție – constituția rusă nu-i permitea al treilea mandat consecutiv în 2008 –, că rolurile de păpușar, de președinte din umbră, nu i-au făcut nici o plăcere și că abia acum își ostioiește din nou setea de putere. Iar dacă va fi în stare să facă față celor șase ani de necesară echilibristică, în 2018, cine știe, s-ar putea să-i mai scape o lacrimă.

Dacă noi avem un președinte jucător, ei au unul vînător

Adrian COCHINO

Ce îl așteaptă pe Vladimir Putin

- a dat deja semne, deocamdată la nivel declarativ, că este dispus la unele compromisuri

Putin a câștigat detașat alegerile prezidențiale, dar noul său mandat trebuie să se adapteze la realitățile unei **Rusii** în care clasa de mijloc s-a trezit la viață și își cere drepturile democratice.

În ciuda dovezilor clare privind fraudarea alegerilor, **Vladimir Putin** rămâne, implacabil, liderul legitim al rușilor. A pierdut votul clasei de mijloc, pe cel al moscovitilor în special, dar se bucură încă de susținerea cetățenilor de dincolo de granițele **Capitalei**. Chiar și numărătorile paralele ale observatorilor independenți ai scrutinului prezidențial, precum organizația **Golos**, îl dau drept câștigător detasat.

Se grăbesc teribil cei care așteaptă rapid o democrație de tip occidental la **Moscova** și un înger liberal la **Kremlin** în țara care a pierdut aproape un secol de dezvoltare politică sub comunism. Lucrurile se mișcă, dar

intr-un ritm mai lent.

Pentru multi rusi, **Putin** rămîne cel care a reînstituit autoritatea statului după perioada **Eltin**, în care oligarhii au beneficiat de slăbiciunea autorităților pentru a-și crește puterea economică și influența politică. Pentru alții, **Putin** este omul care a redat **Rusiei** o poziție importantă pe scena politică globală. În ochii acestor alegători, alternativa la **Putin** – comunism, ultranaționalism sau anarhie – ar fi fost inacceptabilă.

Acestea fiind spuse, toată lumea înțelege că noul mandat al lui Vla-

dimir Putin trebuie să aducă însă o schimbare de la stilul cu care ne-a obișnuit. Asta pentru că **Rusia** însăși s-a schimbat mult în ultimii ani.

Opoziția liberală a devenit mai puternică, iar zecile de mii de demonstranți care au ieșit în stradă la **Moscova** sau **Sankt Petersburg** nu pot fi reduși la tăcere. Clasa de mijloc a crescut semnificativ și odată cu asta au crescut și aspirațiile spre o democrație reală.

Putin a dat deja semne, deocamdată la nivel declarativ, că este dispus la unele compromisuri. În vreme ce el a promis că sprijină legea ce reinstituie alegerile pentru guvernații provinciale, **Dmitri Medvedev** a anunțat că a cerut revizuirea sentinței în cazul **Mihail Hodorkovski**, iar miliardarul **Mihail Prohorov**, revelația scrutinului prezidențial, a primit o ofertă de a lucra împreună cu noul guvern.

O amenințare pentru viitorul mandat al lui **Putin** este cea economică. Economia rusă, dependentă de exporturile de hidrocarburi și confruntată cu creșterea cheltuielilor publice, are nevoie de reforme și de măsuri de austeritate care pot știrbi serios popularitatea deja redusă a liderului rus.

Criticii și opozanții lui **Vladimir Putin** au motive de speranță. Al treilea mandat de președinte al liderului rus va fi și cel mai dificil.

Opinia veche – Nr. 423 – 12 - 18 martie 2012

Asociația Studenților Francofoni din Iași
www.asfi.ro

Bal Mascarat

Joi, 22 martie, ora: 20:00

UAIC și Asachi - "Sala Pașilor Pierduți"

Tema: "Personaje celebre de film"

Intrare liberă
* Masca o găsiți la noi

Eveniment susținut și promovat de radio IMPACT FM

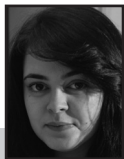
Parteneri:

Parteneri media:

Sponsori:

Vlad ODOBESCU este senior editor la revista „Opinia veche”

Ionela SĂVESCU este reporter la cotidianul „Evenimentul zilei”

George GURESCU este redactor la postul de televiziune TVR

Andreea ARCHIP este reporter la cotidianul „Adevărul”

Jurnalul unui oarecare

Gînduri amestecate

● pe domnitorul Alexandru Ioan Cuza pușini clienți l-ar recunoaște

□ Lumea asta are încă nebănuite rezerve de normalitate. După ce, la începutul acestui an, premierul jamaican **Portia Simpson Miller** anunța că statul său se va rupe de monarhia britanică și va deveni republică, **Palatul Buckingham** a reacționat astfel: „Chestiunea modului de organizare al statului Jamaican ține de guvernul de acolo și de popor”. O dominație de trei secole și jumătate sfârșește cu cuvinte elegante. A existat totuși o răzbu-nare a fostului imperiu: la două luni distanță, prințul **Harry** îl învingea cu zîmbetul pe buze pe cel mai rapid om al planetei, jamaicanul **Usain Bolt**. A fost, desigur, o joacă, ce n-are de-a face cu încruntările firești ale politicii mondiale.

□ Autoritățile orașului brazilian **Taubate** au angajat un fost soldat, l-au costumat în **Batman** și i-au dat pe mîna siguranța locuitorilor. N-o fi avînd **Taubate** misterul orașului **Gotham City**, dar are crime și trafic de droguri în continuă creștere. Nici omul din spatele costumului nu-i un mister: îl cheamă **Andre Luiz Pinheiro** și vorbește ca un politician. „Sînt nerăbdător să aflu cum putem lucra împreună”, a declarat el pentru site-ul *ovale.com.br*. Chiar și așa, e cumva reconfortant să afli că oame-nii au în continuare nevoie de super-eroi.

□ Există un **McNugget** care face 8.100 de dolari. Pentru puținii neștiutori într-ale fast-food-urilor, **McNugget**-ul e o bucatică de pui crocantă, mustind de E-uri, ce se vinde în meniuri de cîțiva dolari. Pentru a atinge prețul unei mașini la o licitație ținută pe **eBay**, **McNugget**-ul trebuia să fie unicat, și chiar e: are trăsăturile lui **George Washington**. Cei trei ani petrecuți în frigider, pînă în momentul vînzării, n-au făcut decît să-i crească valoarea: acum, e o îmbrăcătură autentică de istorie americană, absolut neperisabilă. În ceea ce ne privește, va trebui să așteptăm pînă ce într-o circiumă a patriei, o ceață de porc va prinde zîmbetul lui **Florin Salam**. Pe domnitorul **Alexandru Ioan Cuza**, de exemplu, prea puțini clienți l-ar recunoaște.

□ Premieră în industria sfîrșiturilor de lume: un prezicător admite că s-a înșelat. Ajuns la vîrsta de 90 de ani, **Harold Camping** a anunțat, într-o scrisoare publicată joi, că n-a dat pînă acum de vreun semn credibil al **Apocalipsei**. Chestie care nu l-a împiedicat, pînă de curînd, să difuzeze mesaje terifiante prin intermediul postului său de radio sau să-și îndrume discipolii să instaleze panouri cu referiri la marea sfîrșit. Nu toți cei care-l urmaseră s-au supărat, la aflarea veștii: **Marie Exley**, de exemplu, și-a cunoscut actualul soț în timpul uneia dintre călătoriile profetice. Se poate zice că a fost, pentru ea, începutul sfîrșitului.

Vlad ODOBESCU

Viata cu virusul HIV

● cînd merge la clinica de unde își ia tratamentul antiretroviral, are grijă să n-o vadă nimeni

Pentru încă opt-nouă luni, cuvîntul „nedetectabil” este pentru **Ramona**, o tînără de 24 de ani, din **Giurgiu**, un sinonim pentru liniște. Și e atît de liniște în locul ăsta în care vorbim, că auzi cînd i se pune nodul acela în gît cînd spune a „nedetectabil”. Are **HIV** și nu știe nici măcar cum a pricopsit-o viața cu asemenea pedeapsă: ori la naștere, ori a fost infectată în spital sau după, la orfelinat. Spune că acum nici nu mai contează, dar ar fi vrut să știe totuși, pentru că, pînă la urmă, e ceva din trecutul ei. **Ramona** a terminat școala în **Giurgiu** și n-a ascuns că e bolnavă. Știau colegii, iar rude oricum nu avea, că a fost abandonată la naștere. De cînd s-a măritat, s-a trezit cu neamuri, cunoștințe și vecini. A obosit să dea explicații. De trei ani, a ales să ascundă că e seropozitivă. Cînd merge la clinica de unde își ia tratamentul antiretroviral, are grijă să n-o vadă nimeni. Cînd iese, îndeasă pastilele în haină și pleacă cu grijă acasă: „Acum am o familie. Nu mai sînt de capul meu. Am luat împreună decizia de a nu spune la nimeni. Unii oameni sînt răi. De asta”. De cînd are noul statut,

a ales cu grijă cui să spună sau nu că are **HIV**.

„Dacă mor fără să-mi văd copilul?”

De cînd îl are pe **Marius**, soțul ei, perspectivele i s-au schimbat: „Venisem la spital, în **Giurgiu**. Am cunoscut-o pe mama lui, care era asistentă. Ea i-a spus despre mine și el m-a sunat. Am ieșit la o prăjitură și am rămas împreună”. Băiatul a știut dintotdeauna că **Ramona** e seropozitivă: „Nici nu s-a ferit. I-am explicat care sînt riscurile și m-a acceptat cum sînt”. Nuntă n-au apucat să facă. Acum un an, **Ramona** începuse să aibă simptome de gravidă. Se temea de asta cum nu s-a temut că poate muri din cauza virusului. Se gîndea că o familie doar în doi e suficient pentru cineva ca ea. Riscurile erau atît de mari, încît se hotărîse să stea cuminte și să-și vadă de viață. Știa ce o să urmeze: o să plimbe copilul prin spitale, liste lungi cu analize, iar după ce o să-l vadă mare – să-i spună că mama lui e seropozitivă și de-acolo alte

Ceilalți știu care sînt riscurile și le acceptă

lupte, cu alți oameni. A născut la **Giurgiu** și, cu cît se apropia de termen, cu atît nu mai reusea să adoarmă: „Auzisem de o fată seropozitivă care a născut și a murit după cezariană. Soțul ei a rămas cu copilul. Și-am stat să mă gîndesc așa: dacă mor fără să-mi văd bebelușul?”

Cătălina, de aproape trei kile

Medicii i-au explicat că șansele ca ea să nască un copil sănătos sînt foarte mari. Placenta e o barieră, iar fătul este bine protejat dacă gravida face ceza-

riană. A făcut. În noiembrie, anul trecut, a născut-o pe Cătălina, o fetiță de 2.900 kilograme: „Îmi amintesc tot. Eu nu prea plîng, așa. Nu pot să plîng. La spital m-au îmbrăcat într-o cămașă, m-au dus în sala de operații. Mi-au pus o mască pe față și m-am trezit cînd au început să coasă. Mi-au dat lacrimile”.

Marius era acolo. **Ramona** își amintește că tremura tot, ca o vargă. **Cătălina** e acum un copil „de porțelan”. Nu-o alăptează, să nu o infecteze. Fata are trei luni și a făcut, pînă acum, de două ori testele de depistare a virusului. E nedetectabil.

Ionela SĂVESCU

Hai hui la kilometrul zero

Larousse, varianta americană

● Discovery are foarte multă informație pentru un telespectator obișnuit

În fiecare joi seara mă cocotam printre pernele și plapuma din dormitorul părinților și așteptam ora 21.00. După jurnalul de știri de pe **Pro TV**, mă mai uitam o oră la vreun serial, iar apoi dădeam repede pe **Discovery**. Joi era seara crimelor și a detectivilor. Sau „quality time” cu maică-mea, i-aș fi spus eu mai degrabă. Dacă unii băieți mergeau la pescuit sau la reparat mașina din fața blocului, eu urmăream criminalii din **America**, din patul meu din **Botoșani**. Și vă spun că distanța nu era deloc mare; mereu aveam acea speranță că voi putea descoperi orice criminal din orașul meu, numai pentru că m-am uitat la aceste documentare.

Mai întîi era „FBI Files”, iar apoi, crimele se nișau și venea „Medical Detectives”. Nu mă înspăimîntau descoperirile din beciuri sau canale, iar sîngele era dat pe micul ecran în cantități minore. Știam că fiecare caz pe care emisiunea îl prezenta era deja rezolvat și, oricum, totul se termina cu bine. Vedeam aceste documentare ca pe un soi de tutorial, lecții pentru viitor, nu se știe niciodată cînd vei avea o soluție de ethanol la îndemînă.

Pe **Discovery**, la fel ca mulți alții, mi-am petrecut o bună parte din copilărie; am urmărit evoluția planetelor și am văzut, pe hărți mari cît

televizorul, strategiile din timpul războaielor mondiale. Nu spun că el a ținut rolul profesorului de istorie sau biologie; în nici un caz nu a fost mai bun decît ce-am învățat la școală, însă **Discovery** doar era mai cool.

Acest canal împlinește acum 15 ani de cînd a emis, pentru prima dată, și în **România**. S-au schimbat multe de atunci, poate că emisiunile s-au comercializat sau doar căutăm noi producții mai sobre și care să aibă pe fundal o voce cu accent britanic. Ce-i drept, s-a mărit numărul producțiilor și cît despre tatuaje, reparat mașini și căutat fantome prin case pustii, dar trebuie să recunoaștem că a reușit să stîmbească apetitul a milioane de români pentru istorie, știință sau criminalistică. Nu spun că este cel mai bun post, am găsit criminali mai intereșanți pe **BBC** și **National Geographic**, **Viasat History** are niște episoade despre dinastiile europene nemapomenite, dar, dînd la o parte acel „spectaculos” și „bombastic” din jurul fiecărei emisiuni, **Discovery** are foarte multă informație pentru un telespectator obișnuit.

La început era văzut că un post de nișă, iar acum, conform unui articol din „România Liberă”, **Discovery** a devenit „singurul motiv pentru care mai am televizor”. N-ar trebui să ne bucurăm de succesul postului, ci să ne întristăm de cărările greșite pe care au apucat-o celelalte canale de televiziune.

George GURESCU

Bucureștean fără cauză

De la o vîrstă

● Elena Pagu este o doamnă de 83 de ani

Îi plăcea să vorbească. Mereu despre ceilalți, și mereu începînd cu „i-auzi, domnule”. Simpatică și cu un simț al umorului pe care puțini puteau să-l urmărească, **Buna Vica**, era una dintre cele mai incommode persoane de pe stradă. Și asta pentru că mereu știa mai multe decît oricine. Un buletin de știri. Dacă ar fi locuit la oraș, cu siguranță ar fi purtat pălărie, și-ar fi întins bine cremele pe față și ar fi putut să primească lesne apelativul „doamnă”. Nu și în satul în care a copilărit, s-a măritat și unde probabil o s-o și pomenească nepoții.

Avea pînă în 50 de ani cînd am cunoscut-o, dar părea de 80. Nici nu conta pentru noi, tîncii care aruncam mingea peste gard, exact în lanul de cartofi. Pentru noi era „o babă”, încă una printre multele care-și primeau cu răutate apelativul, imediat după 40 de ani.

Și toate își urmau destinul, fără să crîcnească. De altfel, începea maturizarea lor precoce imediat după ce hotărău să-și acopere capul cu basma. Basmaua aia le îmbătrînea în ochii lumii și le așeza la locul lor de gura satului.

Elena Pagu este însă o doamnă. Una de 83 de ani. Și așa cum **Buna Vica** pleca înainte să se lumineze de

ziuă, cu sapa în spate, la prășit, la fel și doamna **Elena** se îmbracă în *training* și pleacă în parc la alergat. E campioană europeană la categoria ei de vîrstă. Puștimea care o vede o admiră, **Iolanda Balaș** o dă ca exemplu.

Și nu rujul o face doamnă, nici că refuză să-și limiteze viața doar la „crescut nepoți”, oricît de onorabilă este ocupația asta. A contribuit și orașul, dar mai ales felul în care se simte. Bătrînii pentru noi sînt doriți doar ca baby-sitter și atunci lumea e dispusă, proverbic, și să dea bani pe ei. Cînd îi vedem în autobuz, în aglomerație, ne întrebam „n-au ce face acasă?”, cînd ne ocupă băncile din parc avem o certitudine: „n-au ce face acasă!”. De fiecare dată, concluzia este ca de la o vîrstă lumea largă se închină și universul se îngustează la dimensiunea lui „acasă”. Acolo le e locul. 2012 este Anul European al Îmbătrînirii Active. E un concept *politically correct*, în stilul celor europene, dar un bun prilej să ne gîndim cîți domni și doamne cunoaștem și pe cîți i-am înjurat în secret făcîndu-i „boșorogi”.

O doamnă din **SUA** s-a căsătorit săptămîna trecută la 100 de ani. Evident, asta e situația extremă. Tot extrem e că noi ne îngropăm seniorii la 60 de ani. Și mi-e greu să găsesc și alte cuvinte mai elegante cu privire la „bătrînii”, „octogenarii”, „moșii” noștri. Nici limba română n-a fost mai bună cu ei.

Andreea ARCHIP

SENIORI EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP,
Dana BALAN – BĂLU,
Oana BALAN,
Alina BĂISAN,
Andrei CIURCANU,
Florentina CIUVERCA,
Anastasia CONDRUC

Ionuț FANTAZIU,
George GURESCU,
Diana IABRAȘU,
Livi IOLU,
Roxana LUPU,
Nicoleta NASTASE,
Vlad ODOBESCU,

Diana ROTARU,
Ionela SĂVESCU,
Paula SCÎNTEIANU,
Andrei UDIȘTEANU,
Lina VDOVÎ

Dintr-o mie de CD-uri

Al șaptelea-i cu noroc

● în „Trip the darkness” cei doi soliști se completează foarte bine

După albumul care a dezamăgit în 2009, italienii de la **Lacuna Coil** au revenit cu o nouă compilație ce promite să se revanșeze față de ultimul, prin influente mai impunătoare de gothic și acorduri de chitară mai agresive. Și au reușit doar pe jumătate. Cel de-al șaselea lor album, „Dark Adrenaline” are ce-i drept o notă mai întunecată și rebelă față de precedentul, dar din păcate nu reușește să iasă în evidență decît mulțumită liniilor melodice, și talentului solistei **Cristina Scabbia**, a cărei interpretare o eclipsează pe cea a lui **Andrea Ferro**, vocea masculină a trupei. Acesta are din păcate același talent în a duce la bun sfîrșit un ton al melodiei precum are în a conduce un tanc pe gheață.

Un alt lucru care dezamăgește sînt versurile la unele dintre piese, ce par desprinse de pe coloana sonoră a vreunui *anime* precum „Naruto”: „I cannot wait for savior / My angel is long gone / I remind this / I don't wanna pray” (n.r.: „Nu pot aștepta un salvator / Îngerul meu a plecat de mult / Îmi reamintesc asta / Nu vreau să mă rog”). Dar, chiar dacă multe dintre melodii sînt repetitive și lipsite de fond, merită apreciat curajul pe care l-au prins în a-și folosi instrumentele, solo-ul de chitară din „Against you” fiind chiar decent.

Dacă e să facem abstracție de interpretarea lui **Ferro** și versurile cu cîrlig la puștoaiacele iubitoare de vampiri, ne rămîn cîteva melodii chiar bune, precum cea cu care albumul debutează, „Trip the darkness”, în care cei doi soliști se completează foarte bine. Talentul lui **Scabbia** poate fi ob-

Lacuna Coil – „Dark Adrenaline”, 2012

servat cel mai bine din „Intoxicated”, în care aceasta ca de obicei, dă un avînt trupei reușind să transforme cîntece care nu sînt foarte interesante din punct de vedere melodic, în adevărate hituri. Un exemplu în această direcție este și „I don't believe in tomorrow”, în care artista reușește să dea viață unei epave. În mod cert, singurul motiv pentru care **Lacuna Coil** nu este doar o altă trupă necunoscută și mediocră este mulțumită tinerei vocaliste, mărturie fiind albumul de față.

Iulian BÎRZOI

„Sunetul lor poate fi descris ca fiind un rock melancolic, cuprins de întuneric, în melodii narcotice, cu indicii progresive și voci eterice feminine frumoase.”

<http://www.musicfolio.com>

De dragul diversității, citește o carte

Un om sfîrșit? Nicidecum

● în această carte nu se află biografia mea, ci desfășurarea exactă a evenimentelor mele interioare

Am mai spus-o: nu sînt sfîrșit. Titlul acestei cărți e greșit, nu e mare pagubă. În ea e vorba despre un om care e gata să-și vîndă scump pielea și care vrea să termine cît mai tirziu cu putință.

Citind romanul „Un om sfîrșit” de **Giovanni Papini** ai impresia că nu ai de-a face cu o simplă carte. Aici nu sînt personaje și întîmplări, intrigă și reușite. Cartea este mărturia unui om care s-a confruntat cu totul, care a luat în piept lumea, dar mai ales pe el și care, la sfîrșit, s-a găsit la fel de singur, abandonat, neînteles, revoltat și nemulțumit.

Giovanni Papini, un om care a trecut prin toate filosofiele lumii, care a discutat și a realcătuit toate sistemele teoreticienilor, care a trăit și suferit poezia și care a încercat să ajungă **Dumnezeu**, își aterne sufletul pe hîrtie, își scoate la vedere „viscerale și nervii ca în planșele de anatomie” și povestește cum încă de mic s-a aruncat în pasiuni nebunești și aventuri glorioase ale cunoașterii. A încercat să redacteze o enciclopedie universală, apoi să facă o critică a **Bibliei**, scriind 200 de pagini îngheșuite numai despre primul verset, apoi să facă un manual perfect de literatură spaniolă. Și toate acestea în timp ce se confrunta cu sărăcia în care trăia. „Erau zile triste în care

Editura Polirom
240 de pagini, 2011
14.95 de lei

zăboveam mai mult ca de obicei în fața unui chioșc sau a unei vitrine de librărie pentru a citi pe furis o jumătate de coloană de ziar sau o pagină de carte”.

Giovanni Papini, acest om care după fiecare renunțare a devenit mai deprimat și mai închis în el, a ridicat cunoașterea la rangul de divinitate și i s-a dedicat întru totul. „Amărăciunea continuă a celui care nu are și nu poate avea m-a ținut departe de alții și a trecut spiritul meu prin laminorul durerii, care l-a făcut mai curat, mai fin și mai demn”.

Citind romanul „Un om sfîrșit”, nu știi dacă să-l compătimești, să te temi sau să-l admiri pe **Giovanni Papini**, acest rebel care ar fi în opoziție cu orice guvern ar conduce lumea. Întelegi doar că ai de-a face cu un suflet zbuciumat, în continuu extaz și agonie, care se chinuie să respire deși abundă de viață și care va încerca mereu să-și depășească condiția de om.

Ioan STOLERU

protagonistul din „Capote”, apare aici supraponderal și vesnic nemulțumit, antrenorul urîcios care are de tras ponoasele deciziilor „de sus”, în timp ce **Jonah Hill** („Superbad”), prin lipsa de experiență profesională, e mai mult un pretext pentru lecțiile de viață ale lui Beane

Per total, filmul merită urmărit ca exemplu de gîndire laterală și perseverență, o biografie motivațională pentru cei care visează să schimbe singuri lumea. Fără discursuri emoționante, fără personaje complexe, fără scene de mare intensitate, dar cu un întreg punct mai bine cîtat pe **IMDB** față de capodopera lui **Oliver Stone**.

Anca MATCOVSCHI

„Moneyball” (2011)
Gen: biografie, dramă
Regia: Bennett Miller

Biografia schimbării

● filmul redă lumea din spatele terenului de baseball

cîștiga”), „Moneyball” reprezintă o cronică mai ancorată în realitate a sporturilor-lemblemă americane.

Billy Beane, personaj real portretizat în film de **Brad Pitt**, este un jucător de baseball ratat, devenit manager general al echipei **Oakland Athletics**. Deși înzestrat cu talent, el nu reușise niciodată să treacă peste emoții și să joace la nivelul așteptat, astfel că se resemnează în rolul de administrator al unui club sportiv subfinanțat. Ceea ce-l face special pe **Beane** este, însă, abilitatea de a recunoaște și pune în valoare potențialul lui **Peter Brand (Jonah Hill)**, un absolvent al **Universității Yale** care susține că salvarea lor este... statistică.

În ciuda conflictelor iscate și a reticenței antrenorului **Art Howe (Phi-**

lip Seymour Hoffman), cei doi încep să recompună echipa cu jucători ieftini, considerați anterior nepotriviti din cauza vîrstei, conformației sau stilului ciudat de joc. Formula pare să funcționeze, căci **The Oakland Athletics** reușește să cîștige într-un singur sezon 20 de jocuri consecutive și să stabilească un record în istoria baseball-ului american. Atât de șocantă e seria aceasta de victorii, încît metoda de evaluare a jucătorilor adoptată de manager devine standard în lumea sportivă.

Regizorul **Bennet Miller** reușește prin „Moneyball” să redea lumea din spatele terenului de baseball, unde soarta jucătorului depinde de un singur telefon din partea managerului iar echipa e doar afit de bună pe cît o ține vistieria. Philip Seymour Hoffman,

Stop cadru

„Ascultați! Poate nu arătați ca o echipă cîștigătoare, dar sînteți una. Așadar... să jucați ca una în seara asta”, spune, evident încurcat, managerul **Billy Beane** jucătorilor de baseball de la echipa **Oakland Athletics** drept discurs de încurajare. Departate de intensitatea antrenorului **Tony D'Amato**, jucat de **Al Pacino**, cu al său legendar discurs de patru minute și jumătate din „Any Given Sunday” („Duminică pierzi sau

● HOROSCOPI ●

BERBEC: În continuare mergi cu 10 lei în buzunar în loc de bilet cu autobuzul și tot nu te-a prins nici un controlor.

TAUR: În timp ce te grăbeai la facultate, n-ai văzut zăpada topindu-se și te-ai împiedicat de un controlor **RATP** rămas acolo de anul trecut.

GEMENI: Nici nu ai primit bine banii de acasă și deja ai spart jumătate din ei. Iar te prinde sfîrșitul lunii luînd pîine „pe caiet” de la magazinul de lîngă cîmin.

RAC: De cînd ești abonat la **Herbalife**, viața ta s-a schimbat complet. Nu numai că nu mai ai burtă, dar ai început să vezi și lumea în culori mai frumoase.

LEU: Te-ai plictisit de colegii de la facultate și ai început să faci ca **Salvador Dali**: închizi ochii și îți închipui cum bufințe își fac nevoile pe capul lor.

FECIOARĂ: Te-ai re-pucat de băut bere. După ce ai realizat că oricum n-ai cum să mai scapi de burtă, ai revenit la vechile obiceiuri și plăceri.

BALANȚĂ: Vrei să slăbești și în același timp să ai bani. Nimic mai simplu, există o soluție care le rezolvă pe amîndouă simultan: nu mai mîncea.

SCORPION: Visezi ca într-o zi, în locul mesajelor enervante de la **Orange**, să primești un telefon de la **Cotnari**, anunțîndu-te că ești clientul anului.

SĂGETĂTOR: Ai reușit să treci cu brio de prima jumătate a lunii martie fără să cheltui nici un ban. Felicitări, o să ai ce bea de 1 mai.

CAPRICORN: Vrei să se ducă colegul de cameră mai des acasă. Nu pentru că ai avea treabă în absența lui, dar îți ia și hainele tale la spălat.

VĂRSĂTOR: De cînd ai televizor în cîmin și te uiți la **OTV**, ai devenit mai superstițios. Te duci la școală numai miercurea și vînera.

PEȘTI: Vine ziua ta și, cum nu ai bani să dai de băut prietenilor și colegilor, te gîndești să dispari din oraș pentru cîteva zile, poate să mergi pe la bunici.

Evenimentul săptămînii

SPECTACOL

Miercuri, 14 martie, începînd de la ora 21.00, în club **Hunter's Pub** din Iași, **Alin Blaine** va prezenta publicului un show de iluzionism cu tema „Impossible is nothing”.

Biletul pentru intrare costă 15 lei.

Scor la pauză

Ave Messi(a)!

● jucătorul argentinian abia acum se află la potențialul său maxim

Miercuri seara, în timpul meciului cu germanii de la **Bayer Leverkusen**, **Lionel Messi** a arătat iarăși că este cel mai bun jucător de fotbal al lumii, reușind să-și treacă numele pe un alt record în victoria zdrobitoare a catalanilor cu scorul de 7-1. Acesta este primul fotbalist din istoria **Ligiî Campionilor**, ce reușește să marcheze de cinci ori în poarta adversarilor în același joc. După încheierea partidei cu o modestie specifică lui, **Messi** declara că e mulțumit că a rupt poarta germanilor, dar mai importantă e calificarea și pregătirea pentru următoarele meciuri. Și vorbind despre recordurile din **Ligă**, argentinianul se pregătește să mai doboare cîteva: acestuia îi mai lipsesc 22 de goluri pentru a-l detrona pe **Raul Gonzales** (71 de reușite), în clasamentul total al golgeterilor, o singură reușită pentru a-și depăși performanța de anul trecut din categoria celor mai multe goluri înscrise într-un sezon. Și dacă va fi și anul acesta golgeter, va fi singurul cu patru astfel de titluri din istorie. Nu ne surprinde creșterea cotei de piață a jucătorului din ultimele două luni cu aproximativ 22 de procente, de la 115 la 140 de milioane de euro, mai ales dacă te gîndești că **Messi** a marcat în ultimele trei jocuri 12 goluri: patru împotriva **Valenciei**, trei în amicalul cu **Elveția**, și cinci în meciul cu **Bayer**.

Cum atenția presei s-a concentrat asupra sa, nici gurile rele nu s-au abținut în a-și da cu părerea. Ba că nu se poate considera cu adevărat bun decît abia după ce cîștigă o cupă mondială, ba că au existat zeci de jucători mai buni decît el, ba că ai lui colegi fac toată treaba, iar acesta stă doar la finalizare. Acestora însă nu le putem spune decît un singur lucru: numerele vorbesc de la sine. **Lionel Messi**, la 24 de ani, abia acum se află la potențialul său maxim. Și ca la vîrsta sa să-i mai trebuiască doar șapte goluri pentru a intra în istoria clubului drept cel mai bun marcător pe care **Barcelona** l-a avut vreodată, nu-i chiar un lucru de trecut cu vederea. Așadar, forumiștilor care încă cred că **Cristiano Ronaldo** ar fi meritat **Balónul de Aur**, nu le putem recomanda decît să mai închidă jocul „Fifa”, și să mai urmărească cîte vreun meci de-al **Barței**. Cine știe... poate vor fi martorii unui nou record.

Iulian BÎRZOI

Să se arunce hainele!

Prințul de pe boxe a ratat balul

● când vedem că bărbații nu mai vin, facem o poză cu „bliț” și buze de rățușcă ● în club era un singur bărbat ● când se plictisesc, fetele stau afirnate de balustradă

Cine a preferat clubul Skye de 8 martie în locul unei cine romantice, a pierdut o noapte cu lumânări parfumate și lumină caldă. Sau o petrecere în pijamale cu colegile de cameră care s-ar fi lăsat cu muzică siropoasă și jocuri de cărți. Și nu a câștigat decât promisiunea de pe afiș, unde niște bărbați cu pieptul dezgolit făgăduiau un număr de „Streptase masculin”. Și, firește, o durere de cap de la muzica house mixată „special pentru fete”.

Ora 22.00. Intru ca o **Cenușareasă** sub acoperire într-un mic palat din **Iași** și, de teamă să nu-mi pierd pantoful, optez mai degrabă pentru o pereche de ghete. La intrare paznicii îmi pipăie geanta, „să nu aveți droguri sau arme”. Sincer, mă speriasem pentru câteva secunde că aveau să-mi descopere **Kalașnikovul** ascuns în poșetă, dar am scăpat. Aveam să fac multe victime la petrecerea de 8 martie și majoritatea erau fete; sau cel puțin așa credeam.

În lipsa personajelor masculine, fetele se analizează reciproc din cap până în picioare și își acordă note. Tinăra îmbrăcată în costumul **Sheenei** pierde punctaj în fața celei care e coafată ca **Amy Winehouse**, dar nici blonda împletită spic și cu

spate de gladiator nu este scăpată din vedere. Ochii noștri analizează tot, sînt necruțători.

Caleașca nu s-a transformat în dovleac

Cu toate acestea, stăm și așteptăm. Mai birfim, mai arătăm cu degetul, facem o poză cu „bliț” și buze de rățușcă, dar ne uităm la ceas din sfert în sfert de oră. Căci toate așteptăm printii cu brațe puternice care să ne facă să tipăm și din alte motive decât acela în care ne vedem prietena până atunci toci-lară îmbrăcată în rochie scurtă.

Lîngă masa noastră, un bărbat. Singurul din tot clubul, deocamdată, dacă nu punem la socoteală ospătarii, barmanii și DJ-ii. Butonează

telefonul și se uită curios în jur. Își ridică șapca pe creștetul capului și împarte bezele în stînga și în dreapta, dar nu primește decât o privire furioasă din partea ospătarului care îl ridică de la masa pe care trona semnul „Rezervat”.

Ora 00.00. Mi-e teamă că prințul nu mai vine și caleașca mi se va transforma într-un taxi rapid care să mă ducă acasă. Aș încerca schema cu pantoful uitat pe trepte, dar risc doar să stîmesc un șir de chicoteli de la fetele de lîngă.

„Și pentru toate domnișoarele care au venit special pentru a-i vedea pe stripperi, următoarea melodie”, strigă DJ-ul și în sală răsună o mulțime de tipete. Toate capetele se întorc spre scări însă acolo nu urcă decât câteva perechi de tocuri. Un mixaj a celor de la **Kings of Leon** aruncă toate mîinile în aer, în timp ce „Sex on fire” agită spiritele. La etaj, un băiat cu breton pînă aproape de ochi stă aplecat peste balustradă și face numere de magie. Mișcă energic din mîini imitînd gesturile unui păpușar care mînuiește marionetele de jos. Ochește cîte o „victimă” și îi mimează din brațe mișcările. Cînd îi spun **Irinei** că băiatul are „stofă de magician”, îmi răspunde că așa dansează el, mai „ciudat”.

Tot prin cercul acela se învîrte și bărbatul cu șapcă pe creștet care

„Mystery Boys” nu au nimerit Copoul

între timp a mai dat pe gît cîteva sticle de bere și acum „vorbește” agitat la telefon. De menționat că în jur nu te poți auzi nici dacă tipi cu o portavoce la urechile celui de lîngă tine, atît de tare bubuie boxele.

Ora 02.00. În club nu se mai poate nici măcar trage o țigară pentru că nu există oxigen care să ajute la ardere. Iar pupitrul DJ-ului este tot gol, pentru că printii nu mai vin. Cîteva fete agățate de balustradă privesc în gol cu bărbia sprîjinită în mîini, spre locul în care „animatorii” ar fi trebuit deja să danseze. „Fată, eu zic să plecăm de aici, nimic interesant nu se întîmplă”, îi propune o domnișoară prie-

tenei sale care nu așteaptă să fie rugată, își ia geanta și iese val-vîrtej. Pe ringul de dans, băieții fac schimb de locuri pe boxe și fetele își trec mîinile pe tricourile acestora. „Ce ne mai trebuie stripperi, dacă băieții noștri fac toată treaba?”, îndeamnă DJ-ul

Balul începe să își piardă din viață și poțiunile noastre magice deja nu își mai fac efectul, oricît de tare le-ar agita barmanul. A fost o idee bună totuși să-mi iau ghete, oricum nu avea cine să dea vorbă în regat că „fata căreia i se potrivește acest pantof, va fi soția mea.”

Cristina BABII

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Fericirea de după divorț

După ce și-a schimbat pentru a doua oară numele de familie, **Monica Gabor** vrea să demonstreze că de data aceasta numele i se potrivește și face orice pentru a fi pe placul iubitului său chinez. Modelul nu ratează nici o ocazie pentru a face cunoscut ceaiul cu **Ginseng** comercializat de acesta la un preț nu tocmai potrivit pentru buzunarele oricărui român: 20 de euro pentru o doză. Mai mult, a făcut și o pagină de **Facebook** special pentru „Mr.Pink” pe care sînt postate poze cu ea delectîndu-se cu „licoarea tinereții”, ajutînd astfel

Elixirul tinereții prefabricate

● Irinel Columbeanu a fost servit cu Ginseng, răcoritoarea produsă de actualul soț al Monicăi Gabor

la promovarea produsului care va fi lansat și în **România**. Pe pagină se mai găsesc și beneficiile unei „băuturi revitalizante”, printre care se numără și creșterea virilității sau efectul de întinerire, chestiuni care aduc aminte de necesitățile precedentului partener de viață al **Monicăi**.

Nu ar fi o problemă faptul că promovează băutura, mai ales dacă o face gratis și doar ca să fie pe placul chinezului, însă mai nou, **Monica** o recomandă și fostului ei soț. De curînd, aflat în vizită la apartamentul fostei soții din **Pipera**, **Irinel Columbeanu** a fost servit chiar cu răcoritoarea produsă de actualul soț. „Bineînțeles că am băutura Mr. Pink și la mine în apartament. Cel care are cea mai mare nevoie de ea este fostul meu soț”, a declarat **Monica Gabor** în cadrul unei emisiuni televizate. Băutura are un conținut redus de zahăr ceea ce îi dă și un gust dulce-acrișor are efect anti-îmbătrînire

dacă este administrată pe termen lung. Ca replică, **Irinel** susține că nu are încredere în așa zisele proprietăți miraculoase ale lui „Mr. Pink”, fiica sa suferind de insomnii după vizita la mama sa. „De vreo două ori de cînd am luat-o de la mama ei, Irina n-a adormit decât pe la ora 2. Mi-a spus că a băut ceai.”

Situația e cel puțin amuzantă mai ales că, de cînd a venit din **America**, **Moni** apare prin majoritatea cluburilor și prin restaurantele pretentioase din capitală, nedespărțită de energizantul chinezului și zîmbind fericită spre obiectivele camerelor. Rămîne o dilemă de ce „Mr. Pink” a devenit pentru **Monica Gabor** un drog mai puternic decât cafeaua. Și cînd te gîndești că îi recomandă băutura bătrînului său **Iri**.

Mădălina OLARIU

Localul Troian

Un cappuccino cu aripi

● din palavrele fugare se disting cîteva „hello”-uri

Am coborît din autobuz la stația din apropierea centrului comercial **Palas**, iar după ce am traversat și m-am întors puțin nu am avut cum să ratez intrarea ce pare a fi a unui hotel, însă cu mulți fluturi desenați jucăuș, pe ici, pe colo. După ce mi-am făcut puțin curaj, am mai aruncat cîte o privire fugară printre zăbrelele din lemn ale ferestrelor și am intrat, am fost imediat întîmpinată fie de o față zîmbitoare, fie de unul dintre sortimentele de torturi și prăjituri.

Chiar dacă mesele din **Café Papillon** sînt de obicei dedicate artiștilor, partizanilor, excentricilor sau libertinilor, iubitorii de frumos vor găsi mereu un loc liber, alături de felurite sortimente de cafea, cocktailuri sau ceai. De îndată ce mi s-a luat comanda și am fost grijuliu întrebată dacă „doriți și o gustare?”, am putut oricînd ruga pe cineva să îmi aducă un croissant cu gem de caise sau o felie de tort cu lămîie pentru că

meniul cu prăjituri a rămas mereu pe masă. Preturile sînt însă destul de „piperate” și servesc drept reper pentru a ști dimensiunea cafelei pe care să o comanzi; pentru o caffèe latte va trebui să plătești în jur de opt lei, pe cînd pentru o limonadă cu mentă ceva mai mult. Iar menta e mereu proaspătă, cum la fel sînt și boabele de cafea care plutesc în unele pahare în locul frișcăi.

Conversațiile se împletesc o dată cu lăsarea serii cînd tot mai mulți trec pragul **Cafenelei Papillon**, la fel apar pe masă și paharele, de felurite forme și mărimi, în care se unduiesc lichidele în nuanțe de miere arsă sau caramel. Și din palavrele fugare se disting cîteva „hello”-uri, „très bien”-uri sau un ochi curios aruncat vorbitorilor de limbă română.

Eleganța locului este direct proporțională și cu cifrele îngrijite de pe nota de plată cerută la sfîrșit, iar dacă nu ești în ziua în care ai luat bursa sau ai primit bani de la părinți ar fi bine să lași fluturii doar în denumirea cafelei și nu să-ți evadeze din portofel.

Mădălina MORARU

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. Tel.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia veche

DIRECTOR: Laura PĂULET
REDACTOR-ŞEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ŞEFI DE DEPARTAMENT: Cristina BABII, Iulia CIUHU
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Iulian BÎRZOI, Georgel COSTIȚĂ, Anca MATCOVSCHI, Andrei MIHAI, Mădălina MORARU, Mădălina OLARIU, Livia RUSU, Anca TOMA
COLABORATORI: Paul ANDRICI
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Ședintele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.